

Pasaulio Įvykių Savaitinė Apžvalga

ANGLIJOS KARAS

Londono bombardavimas iš oro be paliovos tęsiasi visą savaitę. Naciai sako, kad į savaitę laiko jie išmetę ant Londono 2,200 tonų sprogiančių medžiagos. Nuo pradžios karo iki pėtos savaitės pabaigos Londonas turėjo 73 užpuolimo alarmus.

Londonas ir visa Anglija yra dabar kaip apgulta tvirtovė, kurią kanuolės bando sunaikinti prieš paimsiant. Tik vietoj kanuolių bombas mėto lėktuvai.

Cenzūra slepia kiek nuostolių ir išgriovimo ikišiol padarė Londonui vokiečių bombos. Žinome betgi, kad visą savaitę Londonas degė visais pakraščiais ir net viduryj. Dangus virš Londono per visas naktis išrodė kruvinas, klaidus. Bombos kada kada buvo metomos taip tirštai ir jų sprogimai buvo taip baisūs, kad išrodė tarytum visas Londonas nuo jų siubuoja ir dreba. Bet Londone tebegyveno ir tas baisybės kentėjo asatoni milijonai gyventojų. Tik vaikai ir moterys traukiniais dienos laiku buvo išvežama iš Londono. Iš Londono vaikai buvo evakuuoti dar pradžioj karo, bet didžiama jų sugryžo. Dabar jie buvo evakuojami antru syk daug blogesnėse sąlygose.

Londono gyventojai visą savaitę turėjo būti beveik be miego, nes naktiniai bombardavimai tęsiasi per naktį kas nakt. Daugelis priprato primgti kadir sėdomis nepatogiose sąlygose požeminiuose urvuose.

Du syk vokiečiai mėtė bombas į karaliaus palocių. Bombos smarkiai apgriovė palocių, bet karalius su karaliene ir vaikais buvo požeminiame urve ir išliko sveiki. Kad karalius yra tokiame pat pavojų ir taip pat turi slapstytis urvuose kaip ir kiti žmonės, tas sukelia anglose daugia melės karaliui ir sutvirtina jų vieningumą. Anglams karalius yra jų vienybės simbolis.

Į pabaigą savaitės anglai įsitaisė naujas kanuolės lėktuvams šaudyti ir naujus prietaisus surasti lėktuvus danguj. Iš naujų kanuolių matyt geriau pataikoma ir daugiau žalos lėktuvams padaroma. Vienok kanuolės tebėra menkas ginklas prieš lėktuvus. Tik iš lėktuvų galima tikrai atsiginti nuo lėktuvų ir juos naikinti. Kada į vieną dieną anglų lėktuvai nušovė daugiau kaip šimtą nacių lėktuvų, tą pačią dieną priešlėktuvinės kanuolės nušovė tik keturis nacių lėktuvus. Anglams padeda čecho-slovakų ir lenkų lakunų skvadronai. Čechai ypač atsižymėjo savo drąsumu. Lakunai, jeigu negali kitaip įveikti nacių lėktuvų, puola ant jų su savo lėktuvais ir juos sudažo, patys žudami sykiu su naciais.

Anglai iki šiol parodė didelį atsparumą ir didelį kantrumą. Tačiau sustabdyti nacius nuo mėtymo bombų ant Londono anglų oro laivynas negali, nes yra mažesnis už vokiečių. Išrodo, kad nėra budo sustabdyti tukstančius aeroplanų, kada jie skrenda ant žut ir but, kad tik išmesti savo naikinančias ir padegančias bombas. Tik išnaikinimas

aerodromų Francijoj, Belgijoj ir Vokietijoj galėtų sustabdyti nacius nuo skridimo ant Londono. Tą anglų oro laivynas bando daryti. Anglai nuskrenda su bombomis iki Berlino, nuolat bombarduoja laivų prieplaukas, kareivių stovyklas jūros pakraščiuose, laivus ir baržas. Bet vokiečiai kaip buvo taip tebėra stiprūs ore.

Klausimas yra, kaip ilgai Londonas gali taip kentėti, griauamas ir deginamas, ir kaip ilgai naciai gali Londoną taip bombarduoti. Madridas atsilaukė prieš oro bombardavimą arba ji iškentėjo labai ilgą laiką. Bet Varšava turėjo pasiduoti po trejeto savaitių. Ne amžinai gali laikytis ir Londonas, ypač kad tokio didelio bombardavimo, kokį Londonas kenčia, dar svietas nėra matęs.

Anglams į pagelbą ateina ruduo. Praeis dar savaitė kita ir Londonas ir visas Anglijos pakraštys ir Anglijos kanalas bus apklotas nepermatomų miglų. Nors aeroplanai pavieniui gali skristi ir per miglas, bet skridimas šimtais bus nebegalimas, nes jie vienas kito nebeatys. Kada miglos apkloja Londoną, tada ir Anglijos jūra pasidaro labai audringa. Tas turės atidėti ilgą laiką grąšinamą vokiečių invaziją Anglijon. Per audringą jūrą ir per miglas, kurio pilna minu, vokiečiai savo kariuomenės Anglijon negalės atvežti. Tik anglai savo jurose gali ir patamsyti tarp miglų susirasti kelią.

Nežiūrint į tai, Amerikos politikieriai iki šiol bijojo, kad Anglija neatsilaikys prieš Hitlerio blitzkriegą. Del to prezidentas Rooseveltas taip skubino su įvedimu priverstino kareivavimą Amerikoje. Anglijai neatsilaikius, sako, Amerikai reiks pasitikti Hitlerį karo lauke. Be kareivių negalima kariuoti, nors ir turėtum amunicijos.

Jeigu miglos šiuo laiku išgelbės Angliją, tai Anglija ir Amerika turės progos iki pavasario sustiprinti savo karo įjėgas ir smarkiau atsisipirti prieš Hitlerį pavasarį ir vasarą. Bet pulti Hitlerį su patitikiėjimu ji sumušti nei Anglija nei Amerika nemaną kad galės iki 1942 metų.

Mussolinio karas Afrikoj

Šeštadienį rugsėjo 14 dieną fašistų mechanizuota kariuomenė įsiveržė Egiptan ir paėmė sugriautus kaimus Solum ir Musaid, kurių anglai negynė. Taip Italijos fašistai pradėjo karą prieš Egiptą. Bet šio karo jie nevadina oficialiu karu. Mussolini buvo žadėjęs, kad prieš Egiptą nekariaus. Todel šis jo karas bent tuo tarpu nebus oficialus.

Italai Egipte eina jūros pakraščiu, keliu, kurs veda į Alexandriją ir Suezo kanalą. Nebuvo paskelbta kiek italų kariuomenės ėjo ar eina Egiptan, bet anglai yra pasirengę sutikti pilną italų ofensivą. Pereitą savaitę buvo atvežta Egiptan daug anglų kariuomenės laivais, kurie plaukė aplink Afriką.

Ar Mussolini pradės didelį ofensivą prieš Egiptą ir Anglijos Sudana, veikiausia priklausys nuo to, kaip seksis jo

draugui Hitleriui apsidirbti su Londonu. Jis kariaus apsidairydamas. Jeigu Hitleris negalės dabar įsiveržti Anglijon, tai ir Mussolini gali toliau neiti Egiptan.

"Laisvoji" Francija

Francijos kolonijos Afrikoj nusitarė nepasiduoti Hitleriui ir su generolu de Gaulle priešakyj sudaro "laisvąją" Franciją. Generolas de Gaulle nepripažysta Francijos naujos valdžios, kuri pasivadė naciams, ir kartu su britais Francijos vardu veda toliaus karą prieš Vokietiją. Francų kolonistai Afrikoj ir kitur prisidėjo prie generolo de Gaulle ne tiek iš patriotizmo kiek iš reikalo. Francijai patekus naciams, Francijos kolonijos nebegali nieko gauti iš Francijos ir priverstos yra vesti prekybą su Anglija. Prie "laisvos" Francijos prisidėjo Francijos Ekvatorinė Afrika, didelė žemė su 950,256 ketvirtainių mylių, taipgi Pacifiko vandenyno salos Naujoji Kaledonija ir Tahiti. Pereitą savaitę už "laisvą" Franciją stoji francųzų miestai Pondichery, Indo-Kinijoj, su 295,500 gyventojų. Kitos Francijos kolonijos dar stovi pusiauiekelyj. Francuzišką Somalį jau pasiėmė Mussolini. Syrija taipgi gali tekti Mussoliniui. Bet Moroco, Madagaskaras ir visa francųzų Indo-Kinija rodo nepasitenkinimo Petaino valdžia ir gali stoti generolo de Gaulle pusėje. Beje, Francijoj generolas de Gaulle yra paskelbtas išdaviku.

Rusija ima rekrutus

Sovietų Rusijos valdžia pašaukė kariuomenėn 19 ir 20 metų vyrus. Ėmimas kariuomenėn tęsis iki spalio 10 dienos. Komunistai laikraščiuose rašo, kad Sovietų Rusija turi būti pasirengusi karui ir mini "trobėlį" Balkanuose.

Amerika

Bilionai ginklams

Pereitą savaitę prezidentas Rooseveltas pasirašė dar \$5-250,000,000 apropiaciją Amerikos apsiginklavinimui. Tais pinigais tuojaus pastatyti 200 karo laivų, tame skaičiuje septynis milijonus šarvuotlaivius nuo 45,000 iki 55,000 tonų išspaudimo. Armija irgi pradėjo daryti savo užsakymus. Dvidešimt vienam fabrikui įsakyta prisirengti pastatyti 14,000 aeroplanų. Dabar Amerikoje padaroma apie 900 naujų aeroplanų kas mėnuo. Iki balandžio mėnesio 1942 metų tikimasi padaryti 33,000 naujų karo aeroplanų, iš kurių 19,000 eis Anglijai.

Vyrai turės stoti kariuomenėn

Suvienytųjų Valstijų kongresas po ilgų debatų pagalios priėmė priverstino kareivavimą arba konskripcijos įstatymą. Prezidentas Rooseveltas jį pasirašė pirmadienį, rugsėjo 16 dieną. Pasirašęs įstatymą, jis tuojaus paprašė kongreso, kad paskirtų \$1,600,000,000 padengimui priverstino kareivavimą lėšų pirmais metais. Vyrų registracija prasidės

spalio 16 dieną, o ėmimas kariuomenėn gal lapkričio 15 dieną.

Registruotis stojimui į kariuomenę reiks visiems vyrams nuo 21 iki 35 metų amžiaus. Registruotis reikia visiems be skirtumo, išskyrus diplomatus ir tuos, kurie jau yra kareiviais.

Nepiliečiai, kurie turi pirmas popieras, irgi turi registruotis.

Amerikoje yra 16,500,000 vyrų pažymėto kariuomenės amžiaus. Iš jų į kariuomenę pirmais metais bus paimta 800,000 ir gali būti paimta iki 900,000. Pirmuoju ėmimu bus paimta 400,000. Lapkričio mėnesį šiais metais bus paimta 75,000, vėliau daugiau.

Kareivių ėmimas bus padalintas kvotomis pagal valstijų. Stoti kariuomenėn reiks pagal ištraukto "lioso" (lot).

Tarnauti kariuomenėje reiks 12 mėnesių.

Paliuosavimą nuo tarnybos kariuomenėje taikos laiku, bet tik taikos laiku, galės gauti tie, kurie tarnavo kariuomenėje tris metus, arba buvo nacionalėje gvardijoje šešis metus.

Kunigams reiks registruotis, bet nereiks tarnauti kariuomenėje.

Vedusiems žmonėms įstojimas kariuomenėn bus atidėtas, jeigu jie užlaiko šeimyną.

Prezidentas turi galę atidėti stojimą kariuomenėn tokių vyrų, kurie yra reikalingi svarbiose industrijose, arba kurie yra nesveiki ar pamišę.

Kolegių studentams stojimas kariuomenėn atidėtas iki liepos 1 dienos 1941 metų, bet jie gali stoti kariuomenėn pirma, jeigu nori.

Galės būti paliuosuojami nuo kariuomenės ir sąžiningi karo priešai (conscientious objectors), bet ne taip jau lengvai, ir tai tikslai nuo vartojimo ginklų. Kariuomenėje jie visvien turės tarnauti.

Po 12 mėnesių tarnybos kariuomenėje vyrai eis į rezervą ir galės būti pašaukti atgal į kariuomenę iki 45 metų amžiaus. Neis į rezervą tik tie, kurie po 12 mėnesių sutiks tarnauti kariuomenėje ar nacionalėje gvardijoj dar du metus.

Paprastas kareivis gaus \$30 algos į mėnesį, bet bus išskiriami mažai kam tikę kareiviai, kurie gaus tik \$21 į mėnesį. Kiti gaus daugiau pagal gradų ir bus mokama ekstra specialistams įvairiuose darbuose.

Po užsiregistravimo vyrai gaus "kvestionierų" su klausimais, kuriuos turės atsakyti.

Baisi eksplozija, gal sabotažas

Pereitą ketvirtadienį Ken-vill, New Jersey, eksplodavo parako dirbtuvė, Hercules Powder Co. Eksplozijoje tapo užmušta 47 žmonės ir apie 200 sužeista. Nuostolių padaryta \$1,000,000. Eksplozija pasidarė nuo gaisro, kurs kilo skyriuje su 16,000 nerukstančio parako. Kadangi dabar yra karo metas ir Amerika rengiasi prie karo, įvykusio eksplozija davė visiems mintį, kad tai buvo sabotažo darbas. Visiems prisiminė kita "baisi eksplozija" atsitikusi New Yorke ano karo metu, liepos

30, 1916 m. Valdžia pradėjo tyrinėti šios eksplozijos priežastis. Įtarimas, žinoma, puola ant Hitlerio agentų.

Mirė spykeris W. B. Bankhead

Sekmadienį rugsėjo 15 dieną Washingtonė mirė atstovų buto spykeris William B. Bankhead, kongresmanas iš Alabamos valstijos, vienas iš kongresmanų ilgiausia tarnavusių kongrese. Jis buvo tikras demokratų partijos vergas.

Senatas ir atstovų butas del Bankheado mirties pertraukė savo posėdžius.

Į spykerio vietą atstovų butas išrinko Sam Rayburną, kongresmaną iš Texas valstijos.

Įvairios žinios trumpai

New Yorko majoras La Guardia remia F. D. Rooseveltą į prezidentus trečiam terminui, nes sako "Hitleris supranta Roosevelto kalbą".

Traukinių porteriai nutarė išmesti iš savo unijos komunistus.

Naciai pasirengę paimti savą kontrolėn Dunojaus upės prekybą, visai nepaisydami Sovietų Rusijos protestų.

Bulgarijos komunistai agituoja, kad Bulgarija padarytų draugišką paktą su Sovietų Rusija (kad Rusija vėliau ir Bulgariją paimtų savo globon).

Vokietijoj bulvių vabalas baigia naikinti bulves. Stoka bulvių Vokietijoj aštriai jaučiama. Naciai kaltina, kad anglai iš aeroplanų apšėję Vokietijos žemę bulvių vabalais. Bet bulvių vabalai pradėjo naikinti vokiečių bulves toli prieš karą. Vokiškas bulvių vabalas dabar užpuolė bulves ir Lenkijoj.

Tabako fermeriai Amerikoje šiais metais gaus aukštesnes kainas už tabaką.

Oregano valstijoj nesusirado 250 komunistų balsų, reikalingų partijai nominavimui kandidatų lapkričio rinkimams. Komunistų tiketo ten nebus.

Buvęs fašistų partijos sekretorius Furinacci savo laikrašty pareiškė, kad Vokietija galutiną ataką ant Anglijos padarys tik sekamą pavasarį, o per žiemą prisirengs.

Meksikoje prasidėjo demonstracijos prieš valdžią su šaudymais.

Darbo partija nubalsavo remti Rooseveltą, o socialistų partija neremt.

Smarkus huraganas pereinot savaitės pabaigoj siautė Amerikos pakraščiais ir Atlantiku nuo Floridos iki Kanados. Huraganas neklindė New Yorko, bet pasuko į Montreal, Halifax ir Newfoundlandą. Vėjas putė greitumu 70 mylių į valandą.

Lietuvoje šią žiemą bus didelė stoka pašaro. Ukininkai bus priversti išpjauti didelę dalį savo gyvulių, kad išvengus gyvulių bado.

Užimtoje Francijoj tarp gyvulių prasidėjo epidemija, nuo kurios išgaista daugybė gyvulių.

Ateivių registracija Amerikoje neina taip sparčiai, kaip valdžia norėtų. Justicijos departamentas dabar šaukia ateivių laikraščių pagalbos registravime ateivių.

Jugoslavijoje stoka maisto vis daugiau jaučiama, nes maistas išvežamas Vokietijon.

Svarbu žinoti visiems SLA nariams

SLA PILDOMOSIOS TARYBOS OFICIALIS PRANEŠIMAS

SLA Pildomoji Taryba savo suvažiavime, įvykusiam rugsėjo 8—13 d.d., š. m., be kitų reikalų, plačiai ir išsamiai kalbėjo ir tarėsi apie praėjusius SLA du vėjus ir apie reikalingumą paskelbti SLA Trečiąjį Vajų.

Visų pirmiausia, Pildomoji Taryba širdingai dėkoja visiems praėjusių vajų organizatoriams, kuopų valdyboms ir visiems geros valios SLA nariams, kurie pasišventusiai dirbo laike tų vajų, kurie padėjo pagrindus tolimiesiems veikimui ir vedimui naujų vajų. O atsižvelgdama į daugelio organizatorių didelį pasišventimą dėl mūsų organizacijos ir prašymą ir toliau tęsti vajus, taipgi atsižvelgdama į tai, kad gavimui naujų narių dar yra plati dirva — Pildomoji Taryba vienbalsiai nutarė paskelbti TREČIĄ SUSIVIENIJIMO VAJŲ.

TREČIAS VAJUS PRASIDĖS SPALIO 1 DIENĄ, ŠN METŲ IR TĘSIS IKI GEGUŽIO 31 DIENOS, 1941 METŲ.

Pildomoji Taryba išrinko vajaus planų sudarymo komisiją, į kurią įeina vice prezidentas J. K. Mažukna, išdo globėja E. Mikužiutė ir SLA sekretorius Dr. M. J. Vinikas. Ši komisija yra instrukuota išdirbti vajaus planus ir netrukus juos paskelbti SLA organe Tėvynėje kaip oficialų pranešimą visoms SLA kuopoms. Vėliaus vajaus reikalus sutvarkys SLA sekretorius Dr. M. J. Vinikas ir SLA vice prezidentas J. K. Mažukna, o tuo tarpu visi organizatoriai jau gali priiminėti naujus narius Trečiojo Vajaus sąskaiton.

Pildomoji Taryba toliau komisiją instruktavo, kad Trečiojo Vajaus planai būtų prirengti tais patiais pagrindais, kokiais buvo skelbiami ir vedami du pirmesnieji vajai. Nors Lėšų Fondas nėra taip stiprus ir del to šiamė vajuje, kai kuriose išimtyse, prisieis kiek galima ekonomizuoti, bet Pildomoji Taryba, atsižvelgdama į organizatorių didelį pasišventimą dėl mūsų organizacijos, įsakė komisijai organizatorių atlyginimą nustatyti taip, kad jis nebūtų sumažintas, ir taipgi, jei bus ištekliaus, Pildomoji Taryba tikisi, kad bus galima įvairias dovanas ir prizus organizatoriams šiame vajuje padidinti.

Šiuo SLA Pildomoji Taryba kreipiasi į visus buvusius praėjusių vajų organizatorius, į SLA kuopų valdybas ir į visus geros valios SLA narius atkreipti dėmę į šį pranešimą ir stoti į šį praklinų darbą — SLA Trečiąjį Vajų — kaip ir į pirmesnius vajus kad stojote.

Kuopų valdybas Pildomoji Taryba prašo Trečiojo Vajaus reikalą iškelti sekanciuose kuopų susirinkimuose, pareiškiant pritarimą ir kooperaciją šio vajaus darbuose.

Gerbiamieji SLA organizatoriai ir visi SLA dabuotojai: jūs padėjote mums Susivienijimą auginti iki šiol, padėkite tą gražų darbą vartyti ir toliau. Jums dirbant, Pildomoji Taryba visuomet bus su jumis ir visomis savo pastangomis dirbs, kad šis vajus būtų vienas iš pasekmingiausių ir naudingiausių mūsų organizacijai, jums patiems ir visiems Amerikos lietuviams.

Visais šio vajaus reikalais rašykite: SLA sekretorius, 307 W. 30th Street, New York, N. Y.

SLA PILDOMOJI TARYBA:

Prezidentas F. J. Bagočius,
Vice prezidentas J. K. Mažukna,
Sekretorius Dr. M. J. Vinikas,
Išdininkas K. P. Gugis,
Išdo globėjas S. Mockus,
Išdo globėja E. Mikužiutė,
Daktaras-kvotėjas Dr. S. Biežis.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance
of America
KLEOPAS JURGELEVICIUS
Editor
DR. M. J. VINIKAS
Business Manager
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
307 W. 30-th St., New York, N. Y.
Tel. LAckavanna 4-5829

- PILDOMOSIOS TARYBOS
IR PASTOVIUJŲ KOMISIJŲ ADRESAI**
- Pildomoji Taryba:**
ADV. F. J. BAGOČIUS, prez.,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
J. K. MAŽUKNA, vice prez.,
1325 W. North Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.
DR. M. J. VINIKAS, sekr.,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.
ADV. K. P. GUGIS, išdin.,
3323 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
DR. S. BIEŽIS, dr. kvot.,
2201 W. Cermak Rd.,
Chicago, Ill.
S. MOCKUS, išdo glob.,
726 E. 7-th St.,
So. Boston, Mass.
E. MIKUŽIUTĖ, išdo glob.,
2121 N. Western Ave.,
Chicago, Ill.
- Istatų Komisija:**
DR. A. MONTVIDAS,
2400 W. Madison St.,
Chicago, Ill.
P. W. BIRŠTONAS,
205 W. Oak St.,
Shenandoah, Pa.
A. BAKANAS,
2404 Charles St.,
Pittsburgh, Pa.
- Finansų Komisija:**
C. K. PIKIEL,
629 - 34-th St.,
Pittsburgh, Pa.
A. S. TREČIOKAS,
314 Walnut St.,
Newark, N. J.
ADV. K. S. CELEDINAS,
6814 N. Broad St.,
Philadelphia, Pa.
- Kontrolės Komisija:**
REV. M. VALADKA,
1743 N. Summer Ave.,
Scranton, Pa.
P. DARGIS,
25 Strauss St.,
Pittsburgh, Pa.
J. ŽEMANTAUŠKAS,
130 Congress Ave.,
Waterbury, Conn.
- Skundų ir Apeliacijų Komisija**
REV. B. F. KUBILIUS,
2 Atlantic St.,
So. Boston, Mass.
P. B. BALČIKONIS,
R. F. D. No. 1,
Kirkwood, N. Y.
ADV. A. LIDY,
7310 So. Fairfield Ave.,
Chicago, Ill.
- Apšvietos Komisija:**
DR. P. GRIGAITIS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
V. J. KOLICIENĖ,
2222 Forbes St.,
Pittsburgh, Pa.
M. VAIDYLA,
814 W. 33-rd St.,
Chicago, Ill.
- Labdarybės Komisija:**
DR. M. J. VINIKAS,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.
M. KEMESIENĖ,
3434 Howard St.,
Detroit, Mich.
H. KLIMIENĖ,
907 E. 130-th St.,
Cleveland, Ohio.
- Sveikatos Komisija:**
DR. P. ZALATORIS,
1821 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
DR. D. PILKA,
528 Columbus Ave.,
Boston, Mass.
DR. S. A. SLAKIS,
6733 Crandon Ave.,
Chicago, Ill.
- Jaunuolių Komisija:**
O. ZORSKAITĖ,
1709 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.
A. VAIVADA,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
S. RUPSLAUKIS,
100 Anderson St.,
Pittsburgh, Pa.
- Prieglaudos Namų Komisija:**
J. BRAZAUSKAS,
17909 Mapleliffe Rd.,
Cleveland, Ohio.
J. JARUS,
8813 Empire Ave.,
Cleveland, Ohio.
K. POČIUS,
12045 Halsted St.,
Chicago, Ill.

Iš Tarybos posėdžių

DAKTARAS S. Biežis, naujas SLA daktaras kvotėjas, į Pildomosios Tarybos posėdį atvyko aeroplanu. Prezidentas Bagočius atvyko iš Bostono, kaip visuomet, laivu. Išdininkas K. Gugis, E. Mikužiutė ir J. K. Mažukna atvyko traukiniais. Traukiniu turėjo atvykti ir sekretorius M. J. Vinikas. Jie visi susirinko New Yorker viešbutyje rugsėjo 8 dieną ir tą dieną ten posėdį laikė. Visi kiti posėdžiai įvyko Centro raštinėje. Išdo globėjas S. Mockus atvyko tik į ketvirtą dieną, trečiadienio rytą.

Atvykusiųjų nuotaika nebuvo vieninga. Vieni buvo linksmi, kiti susiraukę. Maloniai nusiteikę į pasaulį buvo išdininkas K. Gugis. Žvaliai žiūrėjo į dalykus ir įdomavo naujais jam Susivienijimo reikalais d-ras S. Biežis. Prezidentas F. J. Bagočius išrodė ramus, nors užsimąstęs. Vice-prezidentas J. Mažukna išrodė daug kuo nepatenkintas. Sesuo Mikužiutė dažnai turėjo raukšlę kaktoje, kas ją sendino. Sekretorius M. J. Vinikas išrodė kaip žmogus su daugybe rūpesčių ir neišrišamų klausimų. St. Mockus išrodė, kaip žmogus kurio rūpesčiai yra nedideli ir jam pakeliami. Kun. Valadka, kurs buvo svečiu Tarybos posėdžiuose, išsiskyrė savo raudonais skruostais ir savo jaunumu senų draugijų.

Pirmos dienos posėdžiuose labai rimtai ir gan išsamiai buvo kalbėta apie mūsų jaunimo problemą. Susivienijime ir apskritai apie lietuvių jaunimą Amerikoje. Bekalbant buvo prieita net prie šio tokio bendro supratimo, kokioj linkmėje reikėtų veikti, kad lietuvių jaunimą palaikytų kruvoj ir nepertoli nuo savęs. Vienok, toliau įsigilinus į biznio reikalus, į pomirtinių, pašalpos ligoje ir morgiai klausimus, nebeliko laiko grįžti prie jaunimo. Jaunimui reiks palaukti sekamo Pildomosios Tarybos suvažiavimo.

Tarybos nariai, kol nebuvo pavarę, taipgi daug kalbėjo apie Lietuvos nelaimę, apie pabėgėlius iš Lietuvos, apie lietuvių tautos išnykimo pavojų, apie grėsiančią lietuviams rusifikaciją ir lietuvių išmėtymą po visą Sovietų Rusiją komunizmo nelaisvėje ir apie tai ką Susivienijimas Lietuvių Amerikoje galėtų daryti kovoj už Lietuvos laisvę ir už lietuvių tautos išlaikymą.

Susivienijimo reikalų srityje smagiausias dalykas buvo išdininko K. Gugio raportas, iš kurio pasirodė, kad šiais metais Susivienijimo pomirtinių pinigai buvo dedami beveik išskirtinai į valdiškus bondsus. Tie bondsai nešė nors nedidelį bet tikrą nuosimtį pelno ir su pelnu išėjo keletas bondsų pardavimo transakcijų. Gerą raportą išdavė ir S. Mockus, kaip morgiai komisijos narys. Iš jo raportas pasirodė, kad visi komisijos duotieji morgiai yra gerame stovyje, išskyrus vieną Bostono morgiai, kurį reiks forklozuoti. Keletas išsibaigusiu morgiai bus pratęsta arba naujais pakeista su numokėjimais.

Apie Antrąjį Pažangos vaju Pildomajai Tarybai buvo pateikta žinių, kad per Antrąjį Pažangos vaju tapo prirašyta prie Susivienijimo iš viso 1425 naujų narių, tame skaičiuje 106 vaikai, bendrai apdraudos sumai \$661,650. Mėnesinių apdraudos mokesčių šie naujai priimtieji nariai kas mėnuo sumoka \$1725.85, neskaitant pašalpos ir lėšų fondo mokesčių. Atlyginus kuopų organizatoriams ir atmokėjus kitas vajuas išlaidas, lėšų fondui liks apie \$9000.00.

Didžiausio susirupinimo Pildomoji Taryba turėjo dėl lėšų fondo aptuštėjimo. Niekas negalėjo tikrai pasakyti dėl ko jis yra taip aptuštėjęs, nežiurint kad iš abiejų Pažangos vaju į lėšų fondą įplaukė ir jame pasiliko gan stambi pinigų suma, o iš Antro Pažangos vajuas pinigai į lėšų fondą dar plauks per devynis mėnesius. Apie tai Tarybos nariai karštai ir ilgai ginčijosi ir barėsi, bet išlaidų analizo, kurs parodytų kame dalykas, visvien neatsirado. Visi sutiko, kad reikia kur nors pradėti daryti ekonomiką. O nuo kur pradėti? Na, žino-

ma, pirmiausia nuo redakcijos. "O pas-kui eisime ir prie sekretoriaus Viniko ofiso", pareiškė prezidentas.

Taip ir padaryta. Dėl lėšų fondo aptuštėjimo vienbalsiai nutarta atimti nuo Tėvynės redaktoriaus pagelbininką.

Paskui eita prie sekretoriaus Viniko ofiso. Bet pasirodė, kad dvi laikinai paimtas moteris darbininkės sekretorius jau buvo atleidęs, o vietoj jų paėmęs vyrą darbininką. Jau nieko daugiau neberasta galimu atleisti ir Taryba porai už-

sitarnavusių darbininkų dar algas truputį pakėlė.

Taip su ekonomija niekur toliau ir nebuvo nueita.

Bėplaukdama ekonomijos laivu, Taryba užvažiavo ant labai didelės uolos, kuri pastatė jos laivą nei šio kion nei tokion padėtin. Ta uola išsikišo tik į suvažiavimo pabaigą. Tai buvo įvairių komisijų bilos arba sąskaitos už dalyvavimą seime, už darbą ir nedarbą, taipgi Pildomosios Tarybos narių sąskaitos ir kitos panašios sąskaitos, kurių bendra suma siekė daugiau kaip \$4000.

Kada atėjo sąskaitų apmokėjimo

svarstymas, prezidentas Bagočius turėjo jau plaukti namo, o taipgi namo išvažiavo ir išdininkas Gugis. Pasiliko tik sekretorius, vice-prezidentas, du išdo globėjai ir daktaras-kvotėjas. Jie visi kraipė galvomis, kad sąskaitos yra perriebios ir nėra iš kur paimti pinigų joms tuojaus apmokėti. Pasilikusieji pradėjo sąskaitas kapoti ir daugelį apkapojo. Vienok stambiausias paliko išspręsti sekamam Tarybos suvažiavimui, kad ir prezidentas su išdininku tame dalyvautų. Atimto redaktoriui padėjėjo metinė alga yra taip lieša, kad ji nepadengs nei trečios dalies tų bilų riebumo.

Apie konservaciją arba senų narių perrašymą į naujus skyrius šiame suvažiavime nekalbėta ir žinoma nepadaryta jokio tarimo.

Apie trečią Pažangos vaju buvo užsiminta, buvo išrinkta komisija iš brolių Viniko ir Mažuknos su sesere Mikužiute išdirbti planui, bet iki šeštadienio (rugs. 14 d.), kada šis rašoma, dar jokio plano ir jokio tarimo nebuvo.

Lietuvių kalbos reikalai

AMERIKOS lietuviai, ypač vadina-mieji visuomenės veikėjai labai dažnai kalba apie lietuvių kalbos išlaikymą Amerikoje. Bet kaip keista patyrys, kad kai kurių tų visuomenės veikėjų vaikai beveik visai nemoka lietuviškai kalbėti. Rodos, tie veikėjai, kurie tai pdaug apie lietuvių kalbą, patys pirmiausia turėtų parodyti pavyzdį. Tada juos pasektų ir kiti. Bet, deja, to nėra.

Buvo laikai, ir tai buvo nepriklausomybės metu, kai labai didelis nuosimtis Lietuvos gyventojų kalbėdavo rusiškai. Niekad neužmiršiu savo nusivylimo, kada mes atvykome į Kauną. Tai buvo 1924 metais. Einant gatve, krautuvėse, ir kitose užieigose lietuviškai kalbančių re-tai kur užtikdavome. Vėliau, kai jau ir tarnaitės pradėjo savo ponų pavyzdžiu sekti ir lietuviškoj dvasioj auklėtas jaunimas pradėjo boikotą, ši padėtis pasikeitė.

Čia Amerikoje dažnai girdime tėvus kalbančius su vaikais angliškai. Yra dar ir keistesnių pavyzdžių. Tėvai kalba lietuviškai — vaikai atsako angliškai. Pasiklausius tokio mišinio, nežinai, kas daryti — juoktis, ar verkti.

Į Ameriką yra atvykę tukstančiai tokių tėvų, kaip pav., mano tėvai. Vienok mano šeimoje niekad nebuvo skundžiamasi dėl nemokėjimo lietuvių kalbos. Priešingai. Prisilaikydami tėvelių įsakymo namie kalbėti tik lietuviškai, mes, kiekvienas šeimos narys, ne tik lietuviškai kalbame, bet dar išmokome gerai skaityti ir rašyti.

Kai kurie tėvai nusiskundžia, kad vaikai neklauso jų įsakymų ir dar primeta "kur su ta lietuvių kalba nueisi". Bet tas parodo, kad tėvai neturi pagarbos jausmo savo vaikuose. Iš tokių vaikų vargiai ko gero galima sulaukti. Jeigu jie paniekina savo tėvų tautą ir papročius, tai jie gali paniekinėti ir kitos tautos tradicijas. Tokie vaikai negali būti nei geri Amerikos piliečiai nei geri lietuviai.

Lietuvių kalbos reikalas nepervėlu dar ir dabar aiškinti. Dabar kaip tik geras momentas šiuo reikalu pradėti veikti. Jaunimas, kaip ir seniai, nemažiau susirupinę Lietuvos nepriklausomybės atsteigimo reikalą.

Pasikalbėjus su SLA jaunuolių kuopų nariais, beveik kiekvienas iš jų pareiškia, kaip puiku būtų, jeigu SLA viršininkai labiau susirupintų jaunimo reikalais ir padėtų įsteigti lietuvių kalbos mokyklas bent tuose miestuose, kuriuose yra didesnis skaičius SLA narių. Nėra abejonės, kad jaunimas, mokėdamas lietuviškai kalbėti, pradėtų ir daugiau veikti. Jie attingai dalyvautų organizacijose, jie skaitytų lietuviškas knygas, laikraščius, žurnalus. Tada nereikėtų rupintis lietuvių ateitimi Amerikoje — ta ateitis būtų užtikrinta.

VIOLETA TYSLIAVIENĖ.

Vergais nebusim

Baisi valanda ištyrimo, kančių ir baimės tirono, Ir baimės kaimyno, ir baimės savo šešelio, ir baimės rytojaus Atėjo mūsų giminei anapus jūrų. Ji atėjo daugybei giminių Europoj, Azijoje ir Afrikoj, Ji plinta, ji šviesą užtemdo, ji siekia Amerikos, Ji siekia mūsų.

Mūsų viešpačiai, ponai, bajorai, ministrai, Profesoriai, generolai, kunigai, pirkliai, Muzikai pavirtę ponaičiais, aferistai, pareigunai, Miestelėnai, prostitutės ir jų sugulovai Išdykusioj orgijoje šoko aplinkui jiegos ir godumo dievaitį Ir orgijos kvaitulį skiepjo savo tarnams ir tarnaitėms, Proletarams, bedarbiams ir dykaduoniams. Daug sykių daugiau kaip kitą syk Romos didžiunai Išponėjo ir tuštībāse skendo naujaisi ponai ir ponios, Diktatoriai ir diktatorkos ir jų giminės ir jų pakalikai, Šnipų ir kariuomenės jiega savo valdžią, Kanceliarijas, bankus, nuklotus stalus ir suterštas lovas parėmę. Virš savo jiegų jų pavyzdžiu ryžosi sekt miestelėnai, Buržuai, valstybės tarnai, fabriku darbininkai, Iš kaimų į miestus subėgę padaužos, Dykos duonos jieškotojai, žulikai ir tinginiai. Nebe Romos kalboj bet tas pats senas šauksmas, Griuvančios Romos šauksmas, Miestelėnų galvose susidėjo: *Panem et circenses* — Valio valstybinė vodka, kino, opera ir išdykavimas. O toli už blizgančių miestų arė žemę sunykęs artojas Ir visą govėdą miestų savo darbu ir syvais penėjo.

Kur meilė jiegos ir puikybės žmonių širdyse Nuodais iškeruoja, Ten meilės jiegos nebeliko pas žmones, Ten pyktis, pavydas ir kerštas Apaštalams pikto nutiesė platų plentą,

Ir juo atėjo mums rusti diena...

Su dideliais dideliais pažadais puikos ir galybės Ir duonos visiems, kas tik miestų gatvėmis batuose čaižo, Su pažadais neribotos valdžios proletarams, Su karo vežimais, su žvangančiais kardais ir retežiais, Su diktatura, su Dzieržniskiu, Su buržujų likvidacija, su čistka, su kolhozais, Su Marksu, Leninu ir Stalinu Atėjo kapitalistų kapitalistas Veidmainingo amžiaus veidmainių karalius, Raudonasis kruvinos tiramijos pačviera — Komunizmas.

O Lietuva!

Ar tai tie tavo sunys, kurių džiaugsma, Baidyklė Kaune pasitikus, aprašė Raudonoj kalboj lietuviškais žodžiais raudoni lapeliai? Ar jie visi taip linksmi puolė Tiranijos baidyklei į glėbį? Ar jie visi taip buvo išalkę, taip nusigyvenę, Taip dvasioj nupuolę, taip doroj supuvę, Taip ištvirkę, taip gėdą pametę, Tokie pardsidavėliai, bailiai, kerštininkai, Kad puolė tiranui batus laižyti Ir jo kruviną vėliavą garbint vergijos giesmėmis?

Ne, aš žinau, o Lietuva, kad ne! Tau gėda už tuos savo sunus, Tu už juos verki, tu jų apgaillauji, Jų paniekinta, jų paspirta, jų parduota, Tu žaizdą kruviną — gal mirtiną — širdy nešioji. Tai tavo nelaimė. Bet tu ne išgamas troškai auginti. Ant tavo derlingų laukų dirbo tavo artojai, Tavo žemė jiems davė nepriklausomą dvasią, Savygarbą ir pagarbą kaimynų Ir laisvės meilę ir meilės jiega. Tai tie yra tavo tikrieji sunys, Nepajungiami, nepavergiami, Ne dvasios ubagai, Ne laisvės pardavikai. Su tavim jie tavo ir savo kančias kentės, Su tavim jie eis į Golgotą, Bet sprando nelenks prieš tironą.

J.

Mūsų Korespondentai Apie Bendrą Lietuvį Veiklą Amerikoje

TAUTINĖS SROVĖS SEIMAS

PHILADELPHIA, Pa., rugsėjo 3 d. — Amerikos lietuvių tautinės srovės seimas, rugsėjo 1 ir 2 dienomis, lietuvių muzikalėje Salėje subendrinio tautinį veikimą ir įsteigė Lietuvos Nepriklausomybės Fondą. To fondo vyriausias tikslas yra rinkti aukas ir sukelti pinigų remti Lietuvos nepriklausomybės atstovus Amerikoje. Seime dalyvavo 95 dalyviai.

Neorganizuoti tautininkų grupė įsteigė lietuvių Amerikiečių Tautininkų Sąjungą, vėliau visos srovės: tautininkai, konservatai, tautininkai liberalai, sandariečiai ir kiti nutarė subendrinti savo veikimą ir pasižadėjo vieni kitiems talkininkauti.

Seimo metu vienbalsiai priimta deklaracija, kurioje pareiškiamas griežtas protestas prieš SSSR apgaulingą ir smurto keliu užėmimą Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių. Taip pat priimta eilė rezoliucijų liečiančių mūsų politinius ir ekonominius reikalus. Nutarta subendrinti veikimą ir kovas su už nepriklausomybės kovojančių kitų Europos valstybių įstajomis ir žmonėmis. Seimas vienbalsiai pasižadėjo remti visą tautinę Amerikos lietuvių spaudą, jos organizacijas ir kitas kultūrinės įstajog, kaip TMD ir t.p.

Neorganizuoti tautininkų susiorganizavo

Amerikos lietuvių tautinės srovės seimas prasidėjo rugsėjo 1 d., 2 val. 30 min. po pietų, baigėsi rugsėjo 2 d., 6 val. vakare. Seimą atidarė rengimo komisijos pirmininkas S. Tvaranavičius, kuris pakvietė sugiedoti Lietuvos ir Amerikos himnus. Giedojimui vadovavo p-lė Ausevičiūtė iš Philadelphia ir Aleksas Vasiliauskas iš Brooklyn.

Lietuvių Amerikiečių Tautininkų Sąjungos posėdžiui vadovavo Juozas Sagys iš Brooklyn, sekretoriavo K. S. Karpis iš Clevelando. Darbams dirbti pirmininkas pakvietė komisijas: rezoliucijų — Vincą Trainį, Vitalį Bukšnaitį ir Vincą Jankauską; spaudos — Joną Valaitį, Vincą Ambrozevičių ir Albiną Trečioką; nominacijų — Juozą Ginkų, adv. K. Jurgelį ir Praną Narvydą; mandatų komisiją; — Zigmas Jankauskas, Pranė Lapienė ir inž. Jonas Baltus. Jie perskaitė seimo dalyvių pavardes. Posėdžiai tęsėsi iki rugsėjo 1 d. 6 val. vakaro.

Nepriklausomybės fondas

Posėdžiai Amerikos lietuvių vidurinės srovės aktualiais reikalais prasidėjo rugsėjo 1 dienos vakare ir vyko per ištisą rugsėjo 2 d. iki 6 val. vakaro. Šiai seimo daliai pirmininkavo adv. Čeledinas iš Philadelphia, padėjėju buvo Jonas Grinius, sekretorium K. S. Karpis. Mandatų, rezoliucijų ir spaudos komisijos perrinktos tos pačios.

Vyriausias šio posėdžio darbas ir tikslas buvo įsteigti Lietuvos Nepriklausomybės Fondą, apie kurį burtųsi visos Amerikos lietuvių tautinės srovės organizacijos. Fondo steigimo mintis susirinkusių gyvai užgirti ir tokį fondą steigti nutarta. Lietuvos Nepriklausomybės Fondo pirmininku aklamacijos būdu išrinktas teisėjas V. Laukaitis iš Baltimore, Md., vicepirmininkais — Jonas Valaitis, Vitalis Bukšnaitis iš Brooklyn ir p. Kerševičius iš Scrantono; protokolų sekretorium — Kazys Karpis iš Clevelando; išdinin-

ku — adv. Čeledinas iš Philadelphia; finansų sekretorium — Ieva Trečiokienė iš Newark, N. J.; išdo globėjais: Antanas Alekna iš Brooklyn ir Brazauskas iš Clevelando.

Seimas nutarė išrinktąjį fondo valdybai pavesti suorganizuoti Amerikos lietuvių delegaciją, kuri tuoj pasiųstų Amerikos lietuvių atstovus į Washingtoną, padėkoti prezidentui Rooseveltui ir kitiems Jungtinių Valstybių diplomatams už protestą prieš Sovietus dėl užgrobito Lietuvos ir kitų valstybių.

Seimui prisiūsta sveikinimų, telegramų ir aukų. Laiškais atsiųsta \$11.00, o seimo dalyvių sudėta \$58.00.

Seimo metu sveikinimo kalbas pasakė: Petras Vainiunas, neseniai atvykęs iš Lietuvos; Dr. Naujokaitis, taip pat neperseniausiai iš Lietuvos atvykęs, ristikas Jonas Bagočius ir eilė kitų.

Seiminės pramogos

Ivyko dvi gražios seiminės pramogos: rugsėjo 1 d. bendra vakarienė, kurioje dalyvavo apie 150 delegatų ir svečių ir koncertas rugsėjo 2 d.

Vakarienės ir koncerto programos atidarė Muzikalės Salės pirmininkas Griganavičius, vadovavo Tvaranavičius. Vakarienei dainavo p-lės Ausevičiūtės, muzikos mokiniai ir A. Vasiliauskas. Koncerto programą išpildė Dainos choras, kuriuo vadovauja Mrs. Rogers. Koncerte solistai buvo Petravičius iš Philadelphia ir brooklynietis A. Vasiliauskas. Seimo rinkti ir jo vardu pasveikinimo kalbas pasakė: Jonas Valaitis ir Domas Klinga. Taip pat kalbėjo ir philadelphiečių vardu Juozas Tysliava. Aukų čia Lietuvos Nepriklausomybės Fondui surinkta \$20. Aukas rinkti pirm. pakvietė ponį Lapienę iš Long Island ir Griniene iš Philadelphia.

Iš seime pasakytų kalbų, karštų diskusijų dėl metodų siekti bendro tikslo ir veikimo, paaiškėjo, kad tautinės srovės visi veikėjai trokštą bendro veikimo ir vieno vyriausio tautinio kuno, kuris jungtų visas Amerikos lietuvių tautinės srovės organizacijas. Veikėjai visi išvažinėjo pilni upo ir pasiryžimo užsi-brėžti tikslų.

Jonas Valaitis,
Seimo koresp.

Philadelphia seimo dalyvių sąrašas

J. Matulis, Phila., Pa.; S. Cvirka, New Haven, Conn.; J. Grinius, Phila., Pa.; Pr. Lapienė, Babylon, L. I.; Mot. Lukas, Phila., Pa.; K. Žadeika, Phila., Pa.; S. Vitaitis, Brooklyn, N. Y.; W. P. Jankus, New York, N. Y.; J. Ambraziejus, Brooklyn, N. Y.; J. Bagočius, Phila., Pa.; Ks. Strumskis, Brooklyn, N. Y.; E. Jurgelienė, Jamaica, N. Y.; V. Trainis, Richmond Hill, N. Y.; A. Benderis, Brooklyn, N. Y.; J. Valaitis, Brooklyn, N. Y.; A. Vasiliauskas, Brooklyn, N. Y.; A. Alekna, Brooklyn, N. Y.; V. Bukšnaitis, Ozone Park, N. Y.; D. Klinga, Brooklyn, N. Y.; V. Jankauskas, Hoboken, N. J.; P. Mikalauskas, Brooklyn, N. Y.; adv. K. Jurgelė, Jamaica, N. Y.; p-nia Milunaitienė, Baltimore, Md.; J. Narvydas, Brooklyn, N. Y.; J. Puidokas, Brooklyn, N. Y.; J. Andrius, Brooklyn, N. Y.; Dr. B. Vencius, Brooklyn, N. Y.; adv. C. Čeledinas, Philadelphia, Pa.; J. Baltrus, Brooklyn, N. Y.; J. Rainys, Philadelphia, Pa.; K. Karpis,

Cleveland, Ohio; O. Pivariunas, Pittsburgh, Pa.; J. Sargys, Brooklyn, N. Y.; S. Gegužis, Mahanoy City, Pa.; O. Kaminskienė, Newark, N. J.; S. Tvaranavičienė, Phila., Pa.; A. Tvaranavičius, Phila., Pa.; V. Ambrozevičius, Newark, N. J.; Z. Jankauskas, Phila., Pa.; J. Grigonavičius, Phila., Pa.; J. Geras, Phila., Pa.; A. Trečiokas, Newark, N. J.; I. Trečiokienė, Newark, N. J.; P. Biržys, Phila., Pa.; A. Stoškus, Worcester, Mass.; V. Tvaranavičius, Phila., Pa.; O. Trainys, Richmond Hill, N. Y.; Ruth Laukaitis, Baltimore, Md.; J. Žemantauskas, Waterbury, Conn.; V. Tysliavienė, New York; Tiškinas, Bethel, Conn.; J. Dvareckas, Worcester, Mass.; J. Tareila, Waterbury, Conn.; J. Tysliava, New York; V. Andriuskevičius, Newark, N. J.; S. Gudas, W. Orange, N. J.; A. Janušonis, Worcester, Mass.; adv. V. Laukaitis, Baltimore, Md.; J. Vaivada, Phila., Pa.; J. Brazauskas, Cleveland, Ohio; A. Janušaitis, Phila., Pa.; V. Kerševičius, Scranton, Pa.; Adėlė Bokun, Detroit, Mich.; K. Demikis, Wilkes Barre, Pa.; P. Aizas, Utica, N. Y.; G. Zakarauskas, Phila., Pa.; Amelia Sinušas, Brooklyn, N. Y.; Pr. Narvydas, Brooklyn, N. Y.; J. Balauskas, Phila., Pa.; adv. N. Rastenis, Baltimore, Md.; P. Vainiunas, Phila., Pa.; A. Strimaitis, New York; A. Kubilius, Scranton, Pa.; A. Janušaitis, Scranton, Pa.; J. Ga-

linaitis, Baltimore, Md.; P. Jaras, Baltimore, Md.; A. Kurelaitis, Baltimore, Md.

Kitų pavardžių nepatiriau. V. Ambrozevičius,

Seimo Sp. Komisijos narys. Philadelphia seime aukavo

Pirmosios aukos Lietuvos Nepriklausomybės Fondui, suaukotos seime, rugsėjo 2 dieną, Philadelphiaje:

W. Laukaitis ir Milunaitis (kelionės auka iš TMD 11 kp.) \$11.00.

Po \$5 aukos: V. Kerševičius, K. Karpis, Pivariunas, Fr. Tiškinas, adv. V. Čeledinas.

Po \$1: Brazauskas, S. Gudas, V. Andriuskevičius, P. Jaras, P. Birštonas, J. Ambraziejus, L. Bura, Norkus, S. Gegužis, D. Klinga, J. Valaitis, J. Grinius, Kvietkus, K. Žemaitis, Demikis, J. Galutinis, O. Kaminskienė, E. Sinušienė, J. Rastenis, adv. N. Rastenis, P. Lapienė, Vilkas, P. Mikalauskas.

Viso \$58.00.

Gauta per laiškus laike seimo:

J. Jokubaitis (čekį) ---\$5.00

B. Gramba (cash) ---- 5.00

A. Makauskas (cash) -- 1.00

Viso ----- \$11.00

Poseiminėse prakalbėse \$20.00

Iš viso ----- \$89.00

I. Trečiokienė, finan. sekr.

Pasaulinė parodoj lietuvių diena

NEW YORK. — Šeštadienį, rugp. 24 d. New Yorko pasaulinė parodoj įvyko lietuvių Diena. Oras buvo vėsošas, bet žmonių buvo pilnas American Common, virš 5,000 sėdinčių ir minios stovinčių. Iš kitataurių dienų, Common direktorius Mr. Harvey W. Anderson, ir padėjėjų Fr. Bosworth ir P. Parmelee pareiškė, kad tai buvusi sekmingiausia diena. Darbu vadovavo nenulstamoji lietuvių Elena Vyzietė. Choro dainų programą išpildė Šv. Jurgio parapijos, Central Brooklyn, choro vedėjas Jonas Brundza. Lietuvių tautinių šokių programą atliko Brooklyn Lyraičiai, kuriems vadovavo Lilija Stilsonaitė-Antanavičienė. Ji vadovavo suaugusiems šokėjams ir vaikams. Nepaprastai puikiai padainavo Aleksas Vasiliauskas, kurį, tuoj po programo, Pasaulinės parodos Koncertų rengėjai pakvietė dainuoti kitą kartą. Pianu skambino nenulstamoji Violeta Tamkiūtė. Kanklėmis ir skudučiais programą gražiai pajavirino Motiejus Sadauskas iš Mattawan, N. J. Smuiku lietuvių melodijas griežė jausas, iš 30 mokyklų geriausias, Massachusetts smuikininkas Longinas Buinis.

Telegrama dieną sveikino Lietuvos Ministras Washington pulk. Povilas Žadeikis. Garbės pirmininku buvo Lietuvos Generalinis Konsulas New Yorke Jonas Budrys. Garbės rengėjai buvo Metropolitan Operos žvaigždė Anna Kaskas ir teisėjas William F. Laukaitis iš Baltimore, Md., kuriuodu pasakė po kalbą. O Kaskas lietuvių pasveikino, o Laukaitis ilgesne kalba apibūdino Amerikos lietuvių. Ilgą kalbą pasakė kun. K. Žvirblis. Kalbėjo taip pat ir American Common direktorius Harvey W. Anderson ir jo padėjėjas Francis Bosworth, kuris programą vadovauti pakvietė lietuvių Radio Vedėją Joną Valaitį iš WHOM. Visa programa buvo vadovaujama angli kalba, su kai kuriais paaiški-

nimais lietuviškai. Po programos buvo lietuvių tautiniai šokiai, kuriems grojo Juozo Tamo orkestras.

Buvo ir lietuvių meno paroda, kuria lietuvių ir kitataurių labai domėjosi. Diena baigėsi dideliu entuziazmu. Už jos pasiekimą kreditas priklausė daugiausiai poniam Kulbokienei-Vyzietei, kuri daug dirbo. Jai, tačiau, padėjo ir komitetas, kurį sudaro: M. Antanavičius, Br. Brundza, J. Dumčius, p-lė A. Garšva, J. Garšvienė, E. Kanzler, R. Kručienė, A. Sagevičiūtė, L. Stilsonaitė, M. Strumskienė, O. Valaitienė.

Dienoj patarnautojos buvo šios panelės: Sally Antanavičiūtė, Anoinette Binkins, Helen Budraitis, Anna Daukantas, Eugenia Karpus, Elena Kulbokiene, Gabija Kulber, Ruth Kruch, Veronica Pakinkis, Mary Paulonis, Helen Puzauskas, Aldona Valaitytė, Susan Vaitelytė, Elaine Smith.

Lyraičių šokių grupę dalyvavo: Ruth Babarsky, Anna Cvirka, Albina Kraukles, Nellie Shimkunas, Albert Addison, Anthony Jakštys, Albert Klimas, Albert Petruskas, Aldona Zinis.

Vaiukučių grupę šoko: Rita Ankudavičiūtė, Ruth Balchunas, Eleanor Jonaitis, Ruth Kruchas, Katherine Pikoris, Alvina Povilanskas, Mildred Salaviejus, Janina Shimkunas.

Šokiams akordeonu vadovavo Vincas Kvietkus.

Meno parodai paveikslus pasikolino menininkai: Vincas J. Vitkus, Albinas Kairukštis.

Ivairiais meniškais piešiniais bei dirbiniais prisidėjo: Stakindytė, Ieva Kralikaitė, Marijona Strumskienė, Elena Kulbokiene, M. Antanavičius, Kazys Binkins, Jonas Šileika, Mot. Sadauskas, C. Binkins.

Meno parodą padėjo padaryti sekmąja: Binkiniene, Brundzienė, Garšvienė, Antanavičienė, Vyzienė ir Ona Valaitienė.

Jonas Valaitis.

Lietuviai patriotai, talkon!

Mūsų — lietuvių patriotų, ištikimų savo Tautos vaikų — didžiosios užduotys prasideda, ir mes privalome nedvejodami stoti į darbą!

Lietuvos despotas kaimynas sumynė mūsų gražiai sukurta valstybę — ir mes visame pasaulyje išsiblaškę tos valstybės nariai lyg darbščios skruzdės vėl šokame į darbą atstatyti savo būstynę, priešų kojų išspardytą, išmintą.

Amerikos lietuvių Tautinė srovė įsteigė Lietuvos Nepriklausomybės Fondą. Tas fondas pradėjo funkciuoti nuo rugsėjo 1 dienos šių metų.

Visi Amerikos ir Kanados lietuvių patriotai kviečiami stoti Lietuvos Nepriklausomybės Fondui į talką.

Štai jau kokios pareigos mums ant pečių gula:

Šveicarijoje pradėjo veikti Lietuviškos Informacijos Biuras, kuris ves diplomatinę akciją Lietuvos reikalais Europoje ir palaikys sąryšius su Amerika.

Taip pat Šveicarijoje pradėjo veikti lietuvių Spaudos Biuras, kuris teiks patriotinei išeivij lietuvių spaudai žinias apie Lietuvą ir iš Lietuvos, nušviečiančias tikrąjį Lietuvos gyvenimą ir reikalus.

Vokietijoje susikūrė Lietuvos Piliečių Sąjunga, kurios nariai yra visi trentiniai, pabėgėliai ir tautos darbuotojai, kuriems jų tėvynėje Lietuvoje vietos nėra. Tuos pabėgėlius mes turėsime palaikyti, nes jie bus tais vadais ir darbininkais kurie gryš atsteigti Nepriklausomą Lietuvą kuomet ateis ta valanda.

Mums reikalinga išlaikyti informacijos ir propagandos biuras čia Amerikoje, reikalinga vesti nenutraukiamą kovą su mūsų pačių išgamomis, kurie turėdami laisvę šioje šalyje naudojami Amerikos lietuvių klaidinimui ir išnaudojimui varde pavergtos Lietuvos.

Per eiles metų mes parodėme savo duosnumą tautos reikalams — tą duosnumą tęskime ir toliau. Tokiomis pat pastangomis kaip rėmėme visus kitus pirmesnius Lietuvos reikalus, prie sąžiningai Lietuvos Nepriklausomybės Fondo vadų mes lengvai pajiegsim atlikti savo dalį kokios iš mūsų reikalaujamos Tautos.

Šių visų paminėtų darbų rėmimo su tautine visuomene kooperuos ir Amerikos lietuvių katalikai, kurie atnaujino savo fondą. Taigi našta mums bus tik pusiau tokia sunki. Tikima taipgi prisidedant ir kitų lietuviškų srovių prie šio darbo.

Lietuvos Nepriklausomybės Fondo vadyba

Seimo didumos sutikimu, Lietuvos Nepriklausomybės Fondo vadyba išrinkta, ten pat posėdyje, iš dalyvaujančiųjų: pirmininkas — adv. Wm. F. Laukaitis, 110 E. Lexington St., Baltimore, Md.; vice pirmininkai: Jonas Valaitis, 179 So. 2nd St., Brooklyn, N. Y.; V. A. Kerševičius, 115 W. Market St., Scranton, Pa.; Vitalis Bukšnaitis, 104-09 103 St., Ozone Park, N. Y.; sekretorius — K. S. Karpis, 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio; finansų sekretorius — Ieva Trečiokienė, 84 Van Ness Place, Newark, N. J.; išdinin-

kas — adv. Charles S. Čeledinas, 1313 N. American Bldg., Philadelphia, Pa.; išdo globėjai: Jonas Brazauskas, 17909 Maplecliff Rd., Cleveland, Ohio; Antanas Alekna, 265 Graham Ave., Brooklyn, N. Y.

Fondo vadybos sąstatas bus papildytas kolonijų organiza-

toriais ir kitais asmenimis, kad fondas turėtų visišką visuomenės pasitikėjimą.

KAIP GALIMA PAGELBĖTI LIETUVAI

Šiandien kiekvienas doras Amerikos lietuvis galvoja, kaip galima pagelbėti savo senajai tėvynei Lietuvai, kuri pergyvena labai sunkią valandą savo istorijoje. Lietuvos geriausi sunus, kankinami, žudomi ir į laukinę Rusiją tremiami raudonųjų Rusijos banditų.

Mes galim pagelbėti Lietuvai štai kaip: skelbdami pasauliui ir mūsų suklaidintiems broliams lietuviams (nors jų ne daug yra bet mums kiekvienas lietuvis yra brangus), kad Lietuva per 22 metus parodė pasauliui, kaip **darbštus lietuvis** mokėjo sutvarkyti ir atbudavot karo sunaikintą šalį — jos mokyklas, žemės ūkį ir t.t. Žodžiu sakant, paniekintas lietuvis atsistojo greta kultūringų tautų, kaip lygus! Tas yra įrodymas mūsų suklaidintiems broliams čia Amerikoje, kad lietuvis yra geras gaspadorius ir jam nereikia žemos kultūros mongolo už bosą.

Mūsų kiekvieno pareiga yra **skleisti Lietuvos Nepriklausomybės idėją**.

Ateis laikas kada subyrės tas molinis gremėzdas (Raudonoji Rusija), kuris šiaandien ima kruvinas aukas iš mūsų tėvynės. Teisingumas laimės, Lietuva vėl taps nepriklausoma!

Broliai ir sesutės lietuvių po visą pasaulį, lai mūsų visų balsais buna: **Laisvę, pažinę, jungo nevilksim!**

V. A. Kerševičius,
SLA 7-to Apskr. organ.

Veteranams pakvietimas

Rugsėjo 22 — 26 dienomis Bostone įvyks Amerikos Legijono seimas. Iš visos Amerikos suvažiuos apie 300,000 pirmojo pasaulinio karo veteranų. Jų tarpe bus daug lietuvių.

Amerikos Legijono Stepono Dariaus Postas Nr. 317, susidedantis vien iš lietuvių, nuširdžiai kviečia visus lietuvių veteranus, dalyvaujančius seime butinai atsilankyti į legionierių buveinę, kampas C ir West Broadway gatvių, South Bostone. Mes pageidaujame pasimatyti, susipažinti ir pasisvečiuoti su savo viengendais draugais.

John Roman,
Stepono Dariaus Posto adj.

Kanados lietuvių komitetas Lietuvos Nepriklausomybei atsteigti

Šiuo metu turime garbės pranešti, kad Toronte, Ont., Kanada, šių metų 15-tą dieną rugpjūčio susikūrė iš 5-kių įvairių srovių komitetas išvystymui plačios kovos Lietuvos Nepriklausomybei atsteigti ir kartu remti Kanados vyriausybės jos karo žygiuose.

Komitetas įėjo socialistai, katalikai, valstiečiai, liaudininkai ir tautininkai arba kitaip žinomi kaip vidurinės srovės žmonės. Komiteto sudėtis ir valdyba yra sekanti: Susienvijimo Lietuvių Amerikoje kuopa — Jonas Novogrodskas ir Jonas Jokubynas; Aušros choras — Pranas Kundrota ir Jonas Samulevičius; Cooperative Commonwealth Federation Lietuvių Skyrius (CCF — socialistų) — Augustas

Frenzelis ir Viktoras Dagilis; Šv. Jono Krikštytojo Pašalpinė Draugija — Stasys Balčiūnas ir Tėvynės Myletojų Draugija — Alfonsas Augutis ir Karolis Kazys Bure. Komiteto prezidiumas ir sekretorijatas: Augustas Frenzelis — pirmininkas ir Stasys Balčiūnas — vice pirmininkas; Karolis Kazys Bure — sekretorius; Pranas Kundrota — vice sekretorius ir Jonas Jokubynas — išdinininkas.

Komitetas nutarė paremti dabartinę Lietuvos Atstovybę Amerikoje priešaky p. Povilo Žadeikio, Lietuvos ministro įgalioto Washington, D. C., kaip vienintelę ir teisėtą Lietuvos ir jos liaudies atstovybę ir jos kooperuoti su 'a visais Nepriklausomos Laisvos Lietuvos atstatymo reikalais.

Nutarė ruošti kuogreičiausiai masinius mitingus Toronte ir Montreale kviečiant kalbėtojus vieną kurį iš Lietuvos atstovybės. Kadangi Komitetas dar nesuėjęs sudaryti reikalingą idėją, tai mes pageidaujame, kad atstovybė nors dalinai prisidėtų prie kalbėtojų kelionės išlaidų.

Minėtas komitetas nutarė plėsti savo darbą visoj Kanadoje, vedant griežtą kovą su visokiais lietuvių mulkintojais Kanadoje ir Lietuvos išdaviniais. Šiuo reikalu reikės užmegsti ryšius su visomis Kanados lietuvių kolonijomis ir steigti jos skyrius. Mes net numatome ateity šaukti visos Kanados lietuvių Kongresą, kuris suburtų visas tikrų lietuvių pajėgas kovai už Lietuvos nepriklausomybės atsteigimą.

K. Bure,
KLKALN sekretorius.

Pittsburgh, Pa.

Lietuvių Kambario atidarymas

Lietuvių Kambaris Pittsburgho Universitete jau pabaigtas ir formalis atidarymas bus penktadienio vakare 8 val., spalio 4 dieną, Universiteto Commons Room (ant pirmo aukšto). Nors gana ilgai darbas tęsėsi, bet galų gale jau užbaigtas. Šis pranešimas jau galutinas, jokių pereinamųjų daugiau nebus. Pakvietimas Lietuvos Ministras Žadeikis iš Washingtono, kuris pasižadėjo dalyvauti, taip pat eilė solistų ir muzikantų. P. Waisnoraitė gros ant vargonų, solo dainuot pakviesi p. O. Kaskas ir J. Olšauskas su savo kanklėmis. Kas programė dalyvaus galutinai bus pranešta vėliau. Butų gerai, kad skaitlingai dalyvautų visi lietuvių iš Pittsburgho ir apilinkų. Taip pat kviečiami dalyvauti lietuvių ir iš kitų kolonijų. Iš Clevelando pasižadėjo dalyvauti bursų jaunų panelių tautiškaus rubais apsi-rungusios. Gera! butų, kad ir Pittsburgho panelės ir moterys dalyvautų savo tautiškuos rubuos.

Tą pačią dieną 6 val. vak. bus bankietis Universiteto svetainėje, kur dalyvaus visos komitetas, universiteto viršininkai ir svečiai, kurie bus atvykę iš toliau į atidarymą. Vietiniai, kurie norės dalyvauti turės užsiregistruoti pas Kambario Įrengimo Komiteto narius, bent porą dienų prieš bankietį.

Kambario Komiteto leistas Government Bond \$1,000 traukimas rugp. 11 d., kaip buvo lapkričio 17 d., Lietuvių Piliečių svetainėje S. S., sekmadienio vakare, 8 val. Kokie pamarginimai bus prie to, bus pranešta vėliau.

Juozas Virbickas.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 41-mojo Seimo Protokolas

PROTOKOLAS

SLA 41-MO SEIMO, ĮVYKUSIO BIRŽELIO 24—29 DIENOMIS, 1940 METAIS, MORRISON HOTELIO SALEJE, CHICAGO, ILL.

(Taša)

Ši trijų asmenų komisija (Mikužiutė, Mockus ir Mažukna) surado, "kad namo remonto komisija neprisiėmė Pildomosios Tarybos nutarimo (nutarimas Nr. 73) lapkričio mėn. išleisdama \$25,304.95 daugiau negu buvo Pildomosios Tarybos nutarta ant šio remonto išleisti".

Sekretoriaus raportas Clevelando seimui Vienybės namą įvertino	\$31,705.86
Išleista pataisymui -----	43,599.09
Iš viso -----	\$75,304.95
Atimant -----	50,000.00
Perdaug išleista -----	\$25,304.95

Ši specialės komisijos raportą Pildomoji Taryba irgi priėmė. Pildomoji Taryba priimdama minėtus raportus, Kontrolės Komisijos ir Specialės Audit komisijos, sudarė logišką išvadą suradimo kaltininkų ir pripažino, kad Vienybės namo remonto komisija yra kaltininkais tų neautorizuotų išlaidų ir blogo remonto darbo.

Kontrolės Komisija numato, kad šis reikalas dar nėra baigtas. Todėl ir paveda šiam seimui jį išspręsti.

REIKALĖ PASKOLOS —

West 30-th Street, Bayonne, N. J.

Susivienijimas buvo davęs J. Juseliui, Bayonne, N. J. \$6,500.00 pirmą morgičių. Nuo 1932 metų Juselis nustojo mokėti miestui taksus. Įždininkas adv. K. Gugis gyvendamas toli ir negalėdamas priversti Juselį mokėti miestui taksus, kreipėsi į Pildomąją Tarybą, kad pavestų tą reikalą kam nors kitam gyvenančiam arčiau. Pildomoji Taryba tą reikalą pavėdė sekr. M. J. Vinikui, kaip arti gyvenančiam.

SLA Sekretoriui bepržiurint, kad Juselis mokėtų miestui taksus, jų užsivilko net iki \$744.02 ir 1936 metais rugpjūčio mėn. 13 d. miestas pardavė taksu lien brokeriams, kas tuojuo pasidarė pirmutinė obligacija prieš namą su extra nuosimčiais ir kaštais. Po to ir vel Juselis nemokėjo taksus, ir nei brokeriams už jų nupirktą taksus lien nemokėjo atatinkamų nuosimčių. Brokeriai pagrasino foreklozuoti Juselio namą. Tada tik Pildomoji Taryba ir Kontrolės Komisija sužinojo, kad Juselis nemokėjo miestui taksus per kokis šešis metus. Rezultatas, 1938 m. lapkričio mėn. 16 d. Susivienijimas užmokėjo Bayonne miestui \$888.31 už užvilkтус taksus, ir \$607.30 Gillean Realty Company už taksus lien, ir A. Radzevičiui \$100.00 atperkant antrą mortgečių. Iš viso užmokėta \$1,595.61.

Nors Įždininkas Gugis nuolatos Sekretorių Viniką kalbino ir ragino, kad jis prižiūrėtų, kodėl Juselis taksus nemoka, kodėl už taksus kvitų nepristato, Sekretorių Vinikas savo laiškuose atvejais kartojo, kad "Juselis taksus moka dalimis". Stebėtina, kad šis reikalas per eilę metų nebuvo Pildomai Tarybai perstatytas. Dar labiau nuostabu, kad per tą laiką buvo net keli seimai, ir nei vienam seimui, nei nei Serantono seimui, nėviena komisija apie tai nepranešė.

Kontrolės Komisija peržiūrėjo šį reikalą ir atrado, kad Sekretorių Vinikas yra nusizengęs tame reikale ir įteikė Pildomajai Tarybai rekomendaciją 1940 m. kovo mėn. 6 d., kad Pildomoji Taryba išieškotų iš SLA Sekretoriaus M. J. Viniko Susivienijimui padarytus nuostolius, sumoje \$1,595.61.

TRUKUMAS SUSIVIENIJIMO POPIEROS SVETIMOJE SPAUSTUVEJE

Jau žinote, Gerbiemieji Seimo Delegatai, kad Susivienijimo organas TĖVYNĖ per tulą laiką buvo spausdinama svetimoje spaustuvėje. Buvo nužiūrėta, kad TĖVYNĖS spausdinimui suvartojama daugiau popieros negu reikia. Atsirado ir liudininkai, kurie netik asmeniniai, bet po priesaika ir affidavitais įrodė, kad Susivienijimo popiera skirta TĖVYNĖS spausdinimui yra naudojama svetimo laikraščio spausdinimui. Tas skundas buvo perduotas Pildomajai Tarybai. Pildomoji Taryba išklaušė keletą liudininkų ir tolimesniam tyrinėjimui paskyrė dviejų asmenų komisiją: TĖVYNĖS redaktorių Kl. Jurgelionį ir Kontrolės Komisijos pirm. J. V. Grinijų. Ši komisija pravedė tyrinėjimą ir atrado, kad ištikrųjų Susivienijimo popiera buvo keliais atvejais naudojama spausdinimui svetimo laikraščio. Savo darbo įrodymus ir dokumentus drauge su rekomendacijomis komisija pridavė Pildomajai Tarybai. Pildomoji Taryba priėmė komisijos tyrinėjimo dokumentus ir rekomendacijas ir numatė, kad SLA sekretorius prasižengė savo pareigoms, neprižiūrėdamas SLA turto kaip administratorius. Net ir tuomet, kaip jau žinojo, kad Susivienijimo popieros truksta, apie tai Pildomajai Tarybai nepranešė.

Pildomoji Taryba numatė, kad toks SLA administratoriaus negaspadoriškumas daro Susivienijimui

nuostolius. Nutarė sekretorių teisti, duodant 30 dienų apsigynimo prisirengimui, ir už 30 dienų vėl šaukti Pildomosios Tarybos suvažiavinimą šiam incidentu išspręsti bešališkame teisme.

Kontrolės Komisijai buvo aišku, kad už 30 dienų šaukiamas Pildomosios Tarybos suvažiavimas sudarys Susivienijimui dideles išlaidas, didelį nemalonumą netik Pildomosios Tarybos nariams, bet ir Susivienijimui ir eilei kitų asmenų. Tada buvo imtasi žygių, kad ant vietos, kaip nors švelnesniu būdu, šį incidentą išlytinti. Po ilgo galvojimo ir visapusių pasikalbėjimų prieita prie bendro susipratimo, kad nešaukti Specialio Pildomosios Tarybos susirinkimo taupumo dėlei, bet kad nusikaltęs sekretorius nuo užnamų pareigų ir vietos pasitrauks, kaip tik aplinkybės jam leis, bet nevėliaus kaip iki sekančio seimo, ir kad daugiau neprisims kandidatūros į SLA sekretoriaus tarnybą SLA Pildomosios Tarybos rinkimuose. Toks susitarimas buvo padarytas tarp SLA sekretoriaus ir Pildomosios Tarybos dalyvaujant Konutrolės Komisijai ir taipgi dalyvaujant popierio trukumo tyrinėjimo komisijai. Už padarytus nuostolius Susivienijimas (sunaudotą popierą) atsiskaitys, kiek bus apskaitliuota.

NETEISĖTA PASKOLA

Tula paskola Chicagoje buvo duota visai negalimu būdu, nes asmens imančio paskolą žmona buvo beprotnamy, ji negalėjo pati pasirašyti dokumentų, o namas buvo ant vyro ir žmonos vardų. Kuomet skolinkas nustojo mokėti Susivienijimui obligacijas, Pildomoji Taryba ėmėsi žingsnių forklozuoti. Skolininko žmonos vaikai teisme iškėlė pasipriešinimą, įrodydami kad jų motina nėra atsakominga už paskolą. Pildomoji Taryba ilgai bylinėjosi išleisdama tam reikalui daug pinigų ir visvien Pildomoji Taryba neįrodė teisių prie pilnos paskolos, o nuostoliai Susivienijimui — dideli. Šis priminimas daromas su tikslu, kad ateity Susivienijimo vadovybė būtų apžvalgesnė Susivienijimo naudai.

SUMANYMAS KELTI CENTRO RASTINĖ IR CHARTERĮ

Kontrolės Komisija numatė, kad šis reikalas bandomas daryti nelaiku. Kaip tik tuo laiku buvo rengiamasi prie PAŽANGOS VAJJAUS, kad gauti ko daugiausia naujų narių Susivienijimui. Gavimas naujų narių yra vienas iš svarbiausių darbų Susivienijimui. Senų narių mirtingumas kas kart didėja. Tą spragą reikia papildyti net su kaupu naujais nariais, jei norima Susivienijimą išlaikyti ir ugdyti. Kėlimas Centro darba dikčiai kliudė. O be to nekurie Pildomosios Tarybos nariai tam reikalui išieikvojo daug brangios energijos. Pats Susivienijimas gavo išlaidų važinėjimams, ieškojimams namų pirkti ir kitoms užmačioms.

Vienam laikotarpy Vice Prezidento pasiulymu ir Prezidento pritarimu buvo manyta ir rengtasi šaukti Pildomosios Tarybos suvažiavinimą į Pittsburghą, sukviečiant visą eilę pastovių komisijų, Kontrolės Komisiją, Tėvynės redaktorių, SLA sekretorių ir kitus veikėjus. Tada buvo manoma pirkti SLA centrui namą Pittsburgho mieste. Kontrolės Komisija tokiame sumanymui griežtai pasipriešino, ir nurodė, kad nėra reikalo šaukti suvažiavinimą į Pittsburghą del kelių priežasčių. Viena, tai būtų laužymas tradicijų; antra, toks suvažiavimas būtų sudaręs labai dideles išlaidas jau ir taip biednam lėšų fondui; o trečia, jokių būdu tuo laiku nebuvo galimybių pirkti SLA Centrui namą Pittsburghe. Susivienijimas jau ir dabar turi perdaug namų, kuriuos turime butinai parduoti, o ne naujus pirkti. Ačiu didelėms pastangoms, tas užsimojimas buvo sulauktytas. Toki ir kiti panašūs užsimojimai privertė Kontrolės Komisiją nuolat budėti Susivienijimo reikaluose ir žiūrėti, kad kur nors nenuslystume ir nepadarytume žalos Susivienijimui. Darbas buvo sunkus ir nesmagus. Reikia pastebėti, kad Kontrolės Komisija rekomendavo Centro kėlimo klausimą palikti ateičiai, kada narių skaičius padidės, ir tada pats klausimas išsiriš be jokių ginčų.

INVESTIMENTAI

Kontrolės Komisijos nuomonė, kad dabartiniu laiku geriausia investuoti pinigai į MORTGICIJUS. Skolininkai iki šiol savo obligacijas moka laiku. Bet apie tai smulkiau jums praneš kiti Susivienijimo viršininkai. Yra keletas sergančių mortgečių, bet tai vis senesnių laikų.

Apie bondsus jums smulkiau gali pasakyti specialistai, kurie toje srity dirba. Tenka pasakyti, kad ir Susivienijimas turi tokią specialistų patarimų savo investmentams.

REFORMAVIMAS IR DARYMAS NAUJŲ NARIAMS MOKESČIŲ LENTELIŲ

40-tas Susivienijimo Seimas Seranton, Pa. priėmė naujas mokesčių lenteles kurias pagamino SLA sekretorius M. J. Vinikas ir užmokėjo jam kelis šimtus dolerių. Tuojuo po seimo pasirodė, kad tos lentelės nepraktiškos. Buvo tada pagaminta visa eilė naujų lentelių, bet ir tos pasirodė nepraktiškos. Prieita pagalias prie išvados, kad reikia padaryti tik keturių sky-

rių lenteles. Pildomosios Tarybos tarimu esančios lentelės buvo panaikintos, o naujos nebuvo padarytos; tat vienu tarpu Susivienijimas neturėjo jokių lentelių nariams prirašinėti.

Tas darbas užėmė daug laiko. Buvo net samdoma specialė mašina apskaičiavimams (calculator), kuri brangiai kainavo. Buvo samdoma moteris, na ir SLA viršininkai, sekretoriai ir redaktoriai, labai daug dirbo ir energijos išieikvojo. Pasekoj to, visvien prisiėjo samdyti AKTUARĄ, ir aktuaras už savo darbą pridavė Pildomajai Tarybai labai didelę bilą. Sudėjus viską krūvon, šios esančios lentelės kainavo Susivienijimui daugiau kaip dvigubai. Tas ir parodo, kad tu liems darbams SPECIALISTAI pigiau kainuoja. Butų buvę pigiau ir geriau, jei iš karto būtų pasamdytas ir suderėtas AKTUARAS.

CENTRO RASTINĖS IR ADMINISTRACIJOS DARBININKAI

Kontrolės Komisija dabartiniu laiku nužiuri, kad prie dabartinio skaičiaus Susivienijimo narių, Centro rastinėje yra perdaug darbininkų. Svetimtaučių daug didesnės organizacijos, turinčios daug daugiau narių, neturi savo rastinėse tiek darbininkų. Kontrolės Komisija kelis kartus bandė su sekretorium pasikalbėti tuo klausimu, bet niekad nepriėjo prie tinkamų išvadų. Kontrolės Komisija gavė ir nusiskundimų, kad "Darbininkų dar per mažą". Reikėtų tuom visai rimtai susirupinti, kad Centro rastinės darbininkai būtų produktingesni ir būtų galima apsieiti su mažesniu skaičium darbininkų. Reikia pagerinti sistemą.

Kontrolės Komisija šiam Seimui Finansinio raportu nerengė, knygy revizijos nedarė, nes nebuvo jokio nusiskundimo tame reikale. Pagalios Išdų globėjai ir Finansų Komisija tai padarė, o jų raportais galima pilnai pasitikėti.

REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS NESANTAUKA

(1) Kontrolės Komisija tuojuos po Serantono Seimo pastebėjo, kad tarp Redakcijos ir Administracijos neįaukus trynimasis. Ko-operavimo ir susiklausimo nėra. Bandė kiek galėję privačiai draugiškai reikalus švelninti. Griežtų priemonių nesimė, nes manė, kad Redakcijos reikalas daugiau priguli Apšvietos Komisijai. Tik ten griežčiau veikė, kur grynai buvo paliesta Kontrolės Komisijos reikalai. Tik paskutiniame Pildomosios Tarybos suvažiavime, kovo mėn. šių metų, teko rimčiau į tuos reikalus kištis kartu su dviem Apšvietos Komisijos nariais. Rodos, buvo prieita prie susipratimo, bet nevienodumas žmonių pageidaujamų rezultatų nedavė. Gal šis Seimas atras budus minimų reikalų subendrinimui. O tas butinai reikalinga Susivienijimo gerovei.

(2) PAŽANGOS VAJAI. Kontrolės Komisija numato, kad šie du PAŽANGOS VAJAI perdaug brangiai kainuoja. Nors tai ne grynai Seimo dalykas, bet tam tikrų komisijų bei Pildomosios Tarybos reikalas, reikia tam įieškoti išeities, kad pigesniu būdu gauti daugiau narių Susivienijimui.

(3) Jau Pittsburgho Seimui Kontrolės Komisija rekomendavo, kad būtų labai naudinga Susivienijimui, kad bent trys Pildomosios Tarybos nariai nuolat būtų prie SLA centro su nuolatine alga. Turime minty Sekretoriaus, Prezidento ir Įždininko urėdus. Tas Susivienijimui nei kiek daugiau nekainuotų, o nauda ir darbo sklandumas patobulėtų. Greičiau būtų išmokama ligoj pašelpos, o taip pat pomirtinės. Knygy vedimas būtų suvienodintas. Pasinaikintų bereikalingi prezidento ir Įždininko ofisai. Nereikėtų daryti bereikalingų išlaidų susirašinėjimams, telegramoms, telefonams, važinėjimams, viešbučio pragyvenimams ir daug kitų išlaidų. Kontrolės Komisija numatė, kad nekuriats atvejais SLA Centro viršininkai be Seimo tarimo padaro nemažas išlaidas, ypatingai del nekurių valdininkų vaišių. Jų šionai neminime del tulų priežasčių, bet jei Seimo delegatai to pareikalaus, bus galima plačiau paaiškinti.

(4) Kontrolės Komisijos nariams prisiėjo nemazai prisidėti ir prie kitų darbų Susivienijimo gerovei, kurie tiesioginei kaip komisijai nebuvo privalomi. Tai buvo noras ko-operuoti bei pagelbėti Pildomai Tarybai. J. Tareila atremontavo SLA namą Thompsonville, Conn. J. V. Grinius prigelbėjo Dr. M. J. Vinikui ir Kleofui Jurgelionui atremontuoti SLA Centro namus New Yorke. J. V. Grinius prigelbėjo Dr. M. J. Vinikui apžiūrėti SLA namą Atlantic City, N. J.

J. V. Grinius ir Kl. Jurgelionis pravedė tyrinėjimą Tėvynės popieros trukumo. Kun. M. Valadka ir J. V. Grinius apžiūrėjo SLA namus Edwardsville, Pa., kurie jau dabar parduoti su nemažais nuostoliais Susivienijimui.

(5) Kodel SLA Kontrolės Komisijos raportas nėra patalpintas Seimo Darbų Knygoje?

Gerbiame delegatai ir delegatės! Jums, gal, visiems nuostabu, kodel Kontrolės Komisijos raportas nėra patalpintas SEIMO DARBŲ KNYGOJE. Well, leiskite mums tame reikale tarti žodį.

SLA Pildoma Taryba paskutiniame savo suvažiavime kovo mėnesį, šių metų, nusitarė, kad Pastovių Komisijų raportai turi būti peržiūrimi Apšvie-

tos Komisijos. (TĖVYNĖS No. 14, 1940 m., balandžio mėn. 5 d. Pildomosios Tarybos tarimas 75).

Kadangi Apšvietos Komisija turi nustatytas aiškias savo pareigas SLA Konstitucijoj; kadangi SLA istorijoj niekad nebuvo taip praktikuoama ir SLA seimai iki šiol nėra pravedę tokių patvarkymų, todėl Kontrolės Komisija tokiame Pildomosios Tarybos nutarimui negalėjo pritarti, nes Kontrolės Komisija žino ir jaučia, kad kaip Pildoma Taryba taip ir Pastoviosios Komisijos savo raportus privalo patiekti SLA seimui.

Jei bus leista braukti ar taisyti, tai tie raportai bus ne Komisijų ir ne Pildomosios Tarybos narių, bet tų žmonių, kurie tuos raportus taisė ar braukė. Todėl SLA Kontrolės Komisija nedasilėjo sau laužyti SLA Konstitucijos.

Baigiame savo trumpą peržvalgą mūsų tarnybos per šiuos du metus. Nors dar daug būtų galima pasakyti, bet nenorime Jus, gerbiame delegatai, varginti. Jei bus kokių klausimų, su mielu noru sulig išgalės ir žinojimo atsakinėsim ir pasiaiškinsim.

Bandėme eiti savo mums uždėtas pareigas pagal savo geriausią supratimą ir išgales. Dažnai tas darbas buvo gana sunkus ir varginantis. Netik dalyvaujant Pildomos Tarybos posėdžiuose, bet atsakinėjant įvairius laiškus ir teikiant patarimus, mėginome savo darbus atlikti kogeriausiai.

Dėkingi esame 40-tam Seimui, kuris pasitikėjo mumis pavesdamas tą didelį ir atsakomąjį darbą Susivienijimo naudai, o taipgi dėkojame ir šiam 41-mam Susivienijimo Seimui už kantrų išklausymą.

SLA Kontrolės Komisija:

Jonas Grinius,
Rev. M. Valadka,
Jonas Tareila.

48. Gegužis įnešė, Matas parėmė, kad su priėmimu Kontrolės Komisijos raportu, Vienybės namo remonto reikalas ir kitų Kontrolės Komisijos tyrinėjimai skaitytųsi galutinai baigti ir kad Pildomosios Tarybos nariai būtų paliuosuoti nuo visų jiems primatejimų įtarimų ir kaltinimų Kontrolės Komisijos raporte patiektų. Įnešimas priimtas visais balsais prieš vieną. Prezidentas F. J. Bagočius aštuntą sesiją uždarė 2:15 val. popietų, patvarkydamas, kad devinta sesija prasidės 3:15 val. popietų.

SESIJA DEVINTA

Prezidentas F. J. Bagočius devintą sesiją atidarė 3:30 val. popietų, birželio 28 d., 1940 m. Prezidentas Bagočius skelbia, kad prisilaikant išgyvenusios tvarkos delegatų vardošaukus nebus skaitytas ir todėl Prezidentas skelbia, kad sesijoje dalyvauja delegatų kvorumas.

48. Mandatų komisijos narė V. J. Količienė raportuoja, kad atvyko SLA 125 kp., Melrose Park, Ill., delegatas M. Šeštokas ir SLA 343 kp., Indiana Harbor, Ind., delegatas S. Bartkus, kuriuos mandatų komisija jau yra pripažinus ir todėl skaito juos pilnateisiais delegatais. Jiems įteikta seimo ženkleliai.

50. Mandatų komisija raportuoja, kad SLA 369 kp. susitvėrus prieš pat seimą ir dar nėra užgirta bei jos čarteris Pildomosios Tarybos dar neužgirtas, todėl mandatų komisijos nuomone šios kuopos delegatas J. Tysliava negali būti teisėtu delegatu. Grigaitis įnešė Karpus parėmė komisijos nuomonę priimti ir SLA 369 kp. delegato priėmimą skaityti negalimu. Įnešimas didžiama balsų priimtas.

51. Prezidentas pakviečia jaunimo laikraščio "Jaunimo" redaktorių ir leidėją Juozą Poškų tarti žodį Seimui. Svečias pasveikinęs seimą prašo atsižvelgti į jaunimo reikalus, kad jį būtų galima daugiau suartinti su SLA.

Prezidentas užleidžia vietą vice prezidentui Mažuknai, kuris pakviečia Įstatų Komisiją skaityti kuopų įnešimus seimui. Įnešimus skaito komisijos pirm. Dr. A. Montvidas.

52. Įstatų Kom. rekomenduoja visą dabartinę konstitucijos skyrių šiame reikale pakeisti sekamai:

1. Susivienijimo seimas turi originalę jurisdikciją sekamuose dalykuose:

a) patikrinti dalyvaujančių seime delegatų teisėtumą ir didžiama balsų išspręsti kontestuojamų delegatų priėmimą arba atmetimą, pastariesiems susilaukiant nuo balsavimo.

b) Seimas turi originalę jurisdikciją visuose klausimuose, kurie liečia Susivienijimo konstituciją ir įstatymus bei jų laužymą, ir ant visų seimo narių laike seimo posėdžių. Jis turi galutiną apeliacijos jurisdikciją visuose dalykuose, kurie pirmiau buvo išspręsti kuopose arba Pildomojoje Taryboje.

c) Seimas gali pavartoti savo originalę jurisdikciją tokiuose atsitikimuose, kuomet kuopa ar Pildomoji Taryba nepajiegė, atsisakė ar nesistengė patraukti atsakomybėn nusikaltusį narį laike šešiasdešimts dienų po skundo padavimo del tariamo nusikaltimo ar nenorėjo nubausti kaltinamąjį radus kaltu.

d) Visi seimo nutarimai ir nuosprendžiai yra galutini ir visiems nariams, kuopoms ir viršininkams privalomi; jie galioja iki tol, kol busimas seimas arba seimai jų nepanaikina arba nepakeičia.

Įstatų Kom. rekomendaciją d) remia ir 14 kp. Palikta posenovel.

53. Seimai įvyksta kas keturi metai; bet po kiekvieno tokio seimo už dviejų metų įvyksta kitas seimas, kuriame gali dalyvauti tik Pildomosios Tarybos nariai ir pastoviuųjų komisijų nariai ir apskriečių atstovai su pilna galia išrinktus viršininkus patvirtinti ir visus Susivienijimo reikalus spręsti. Tokis seimas įvyksta ten, kur randasi SLA Centro raštinė. Įneša 116 kp. Įstatų Kom. rekomenduoja atmesti. Komisijos rekomendacija priimta.

54. Skyrių III pridėti paragr. 4, kuris turi skambėti sekamai: Nepaprastas seimas šaukiamas toje vietoj, kurią pereitas seimas paskyrė busimam seimui. Įneša SLA 226 kp. Įstatų Komisija rekomenduoja priimti. Komisijos rekomendacija atmesta.

55. Įstatų Komisija rekomenduoja par. 4 pakeisti sekamai: Vienas trečdalis seimo kvalifikuotų narių sudaro kvorumą, reikalingą seimo atidarymui ir jo posėdžių vedimui. Jei tokio skaitliaus nėra, pirmininkaujantis viršininkas seimą paleidžia ir Pildomoji Taryba privalo jį išaukšti netolimoj ateity. Palikta posenovei.

56. 6 paragrafo raidės f) visą sakinį išbraukti: "Seimo viršininkų rinkimas". Palikta posenovei.

57. Pildomosios Tarybos nariai yra renkami keturių metų terminui. Įneša 125 kp. ir 214 kp. Įstatų Kom. rekomenduoja sykiu su šiuo įnešimu svarstyti 207 kp. sekantį įnešimą:

Pild. Tarybos nariai yra renkami 4 metų terminui. Prieš vieną dvimetinį seimą yra renkamas prezidentas, sekretorius ir vienas iš dvi globėjas, prieš kitą dvimetinį seimą yra renkamas vice prezidentas, išdininkas, vienas iš dvi globėjas ir daktaras kvotėjas. Įneša 207 kp., 116 kp. Įstatų Kom. rekomenduoja priimti.

Komisijos rekomendacija atmesta ir palikta posenovei.

58. Pradedant nuo 1942 m. Pildomosios Tarybos nariai yra renkami keturių metų terminui ir po aštuonių metų savo tarnybos negali kandidatuoti ir būti renkami. Įneša 124 kp. Įstatų Kom. rekomenduoja atmesti.

Komisijos rekomendacija priimta.

59. Susivienijimo seimai yra laikomi kas trys metai ir Pildomoji Taryba yra renkama trijų metų terminui. Įneša 36 kp. Įstatų Kom. rekomenduoja atmesti.

Komisijos rekomendacija priimta.

60. Pildomosios Tarybos nariai po dviejų iš eilės savo tarnybos terminų neturi teisės kandidatuoti trečiam terminui be pertraukos. Įneša 207 kp., 116 kp. Įstatų Kom. rekomenduoja atmesti.

Komisijos rekomendacija priimta.

61. Pildomoji Taryba privalo parupinti nominacijų balotus su visų kandidatų pavardėmis ir antrašais, kurie prieš tai privalo būti paskelbti organe. Įneša 116 kp. Del detalių stokos Įstatų Kom. rekomenduoja atmesti. Komisijos rekomendacija priimta.

62. Pildomosios Tarybos narius rinkti taip, kaip jie negalėtų kandidatuoti po nustatyto termino. Įneša 14 kp. Įstatų Komisija rekomenduoja atmesti. Komisijos rekomendacija priimta.

63. Išskyrus daktarą kvotėją, visi Pild. Tarybos nariai privalo dirbti Centre už seimo paskirtas jiems algas ir neprivalo turėti kitokio užsiėmimo. Įneša 116 kp. Įstatų Kom. rekomenduoja atmesti. Komisijos rekomendacija priimta.

64. SLA prezidentas privalo būti pastovus Centro tarnautojas, kuris visą laiką pašvenčia organizacijos reikalams už seimo paskirtą jam algą. Įneša 14 kp. Įstatų Kom. rekomenduoja svarstyti. Įnešė Mikalauskas, parėmė Dr. Graičiūnas įnešimą priimti. Įnešimas atmestas.

65. Nariui persikėlus iš vienos kuopos į kitą ir gavus persikėlimo liudijimą, sekretorius privalo patikrinti to nario stovį ir nedelsiant pranešti apie tai finansų sekretoriui tos kuopos, į kurią narys persikėlė. Įneša 129 kp. Įstatų Kom. rekomenduoja priimti.

Komisijos rekomendacija priimta 118 balsų, prieš 10 balsų.

66. Kiekvieną metų sausio mėn. sekretorius pasiunčia kiekvienai kuopai visų jos narių surašą su pažymėjimu iki kol kiekvienas yra užsimokėjęs savo mokesčius. Įneša 129 kp. Įstatų Kom. rekomenduoja priimti Komisijos rekomendacija atmesta.

67. Fastebėjęs bent kurios kuopos silpnėjimą ir mažėjimą, sekretorius praneša apie tai apskriečio pirmininkui arba artimų kuopų darbuotojams. Įneša 13 kp. Įstatų Kom. rekomenduoja priimti. Komisijos rekomendacija atmesta.

68. Skyrių IV, par. 6, suppar. a) paskutinio sakinio žodžius: "ir pavardę daktaro-kvotėjo, kuris velionį egzaminavo" išbraukti. Įneša 226 kp. Įstatų Kom. rekomenduoja priimti. Komisijos rekomendacija atmesta.

69. Išdininkas neprivalo laikyti einamose bankų sąskaitose ir grynais pinigais daugiau negu yra reikalinga bėgančių išlaidų išmokėjimui. Įneša 156 kp. Įstatų Kom. rekomenduoja svarstyti. Įstatų Kom. įnešimas tame klausime. Visus grynus pinigus, kurie nėra umai reikalingi Susivienijimo sąskaitų apmokėjimui, išdininkas privalo padėti saugiose įstaigose ant nuosimčių. Įneša 158 kp. narys K. J. Čivinskas. Įstatų Kom. rekomenduoja priimti. Komisijos rekomendacija atmesta.

70. Skyriaus V paragrafo 1 pabaigoj pridėti šiuos žodžius: ir jei nėra 25 metų amžiaus. Įneša 226 kp.

ir 313 kp. Įstatų Kom. rekomenduoja priimti. Komisijos rekomendacija atmesta.

71. Skyriaus V par. 2 išleisti žodžius: "kokią Pildomoji Taryba laiks nuo laiko paskiria" ir jų vieton įdėti: kokią seimas jai paskiria. Įneša 158 kp. narys K. J. Čivinskas. Įstatų Kom. rekomenduoja svarstyti. Palikta posenovei.

72. Susivienijimo prezidentas, sekretorius ir išdininkas privalo dirbti SLA Centro raštinėj už seimų jiems paskirtas algas ir savo tarnybos terminu neprivalo užsiimti niekuo kitu. Įneša 100 kp., 136 kp., 262 kp., 312 kp., 207 kp., 36 kp., 40 kp., 124 kp., 12 kp., 115 kp., 35 kp., 57 kp.; 57 kp. priduria, kad jų algos nebūtų didesnės \$3,000 metams. Įstatų Kom. rekomenduoja palikti kaip dabar yra. Komisijos rekomendacija priimta.

73. Bent penki Pild. Tarybos nariai privalo dirbti Centro Susivienijimo raštinėj ir niekuo kitu neužsiimti už \$2,700 metinės algos. Įneša 341 kp. Įstatų Kom. rekomenduoja atmesti. Komisijos rekomendacija priimta.

74. Visi Pildomosios Tarybos nariai privalo dirbti Susivienijimo Centro raštinėj už seimų jiems paskirtą algą ir neprivalo turėti kitokių užsiėmimų. Įneša 125 kp. Įstatų Kom. rekomenduoja atmesti. Komisijos rekomendacija priimta.

75. Pildomoji Taryba privalo rūpintis, kad Centre dirbantieji darbininkai našiai ir punktualiai atliktų darbus, kuriems jie yra pasamdyti. Įneša 124 kp. Tai manažeriaus reikalas. — Įstatų Kom. Palikta Pild. Tarybos nuožiuurai.

76. Susivienijimo išdininkas privalo dirbti Centro raštinėj už seimo paskirtą algą. Įneša 212 kp. Įstatų Kom. rekomenduoja atmesti. Komisijos rekomendacija priimta.

77. Pildomoji Taryba neturi galės atiduoti arba deleguoti savo pildomąją galią jokiems asmenims arba specialėms komisijoms nei mažiausiam reikale, bet visos komisijos, kokias paskirtų Pildomoji Taryba, gali veikti tik patarnavimui su patariamuoju balsu. Ką padarytų ir atliktų Pildomoji Taryba ar jos paskirtos komisijos priešingai šiam įstatymui, tas viskas negali turėti jokios vertės nuo pat pradžių. Įneša 100, 41, 136, 312, 284, 101, 192, 217, 341, 134, 172, 12, 35, 57, 122 ir 207 kuopos. Įstatų Komisija rekomenduoja nesvarstyti, nes savaime yra aišku, kad Pild. Taryba neturi teisės kam kitam pavesti savo galią. Po išsamių diskusijų Įstatų Komisija rekomendavo įnešimą atmesti. Komisijos rekomendacija priimta.

78. Nedaugiau kaip 4 nuosimčiai viso pripažinto Susivienijimo turto gali būti laikomi gyvais pinigais (bankuose), bet visi kiti pinigai turi būti investuoti tik sekamosiose paskolose:

1) Tiesioginės Suvienujų Valstijų obligacijos ir Federalių Žemės Bankų bondsai.

2) Tiesioginės bent kurios Suvienujų Valstijų valstijos obligacijos su pasarga, kad tokia valstija jos bondsus perkant nėra atsilikusi mokėjime principalės sumos arba nuosimčių ant savo bondsų.

3) Tiesioginės obligacijos pavietų, miesto mokyklų distriktų, sanitarinių distriktų, parkų distriktų arba politinių subdivizių arba municipalinių korporacijų bent kurioj valstijoj Suvienujose Valstijose, neatsilikusių investavimo laiku su mokėjimu principalės sumos ar nuosimčių už savo obligacijas, su pasarga vienok, kad šios obligacijos turi būti apmokamos iš ad valorem takų, uždėtų ant visos takuotinos nuosavybės, ir neturi viršyti 10 nuosimčių aptaktuotos nuosavybės tikros vertės, kurios pamatu mokesčiai buvo uždėti prieš perkant obligacijas. Jokių pinigų negalima dėti į obligacijas, kurios yra užtikrintos specialiais asesmentais arba vietiniais pagerinimais.

4) Pilni pirmieji morgičiai ant dar neužstatytos žemės su namais su ta pasarga, kad investavimas į vieną morgičių arba paskola morgičių užtikrinta vienam žmogui negali viršyti \$10,000 sumos. Tokie morgičiai gali būti daromi tik aštriai prisilaikant sekamų reikalavimų:

a) Nuosavybę turi įvertinti du kompetentiški ir neužinteresuoti namų savininkai arba pripažintas ir patyres namų įvertintojas.

b) Sulyg gauto tokio įvertinimo Pildomoji Taryba turi padaryti tos nuosavybės vertės paliudijimą, duodant arba autorizuojant duoti paskolą iš Susivienijimo pinigų.

c) Investuojama į tokius morgičius suma negali būti didesnė kaip 50 nuosimčių parodytos nuosavybės vertės.

d) Visos taip užtikrintos paskolos turi būti su metiniais arba pusmetiniais atmokėjimais.

e) Pildomoji Taryba duodama čia nurodytu būdu paskolas ant namų su žeme turi priimti ir dėmesį imančio paskolą žmogaus finansinį stovį ir kreditą.

Investmentai į pirmuosius morgičius kaip šiame (4) skirsny nužymėta neprivalo visoje sumoje viršyti 50 nuosimčių Susivienijimo pripažinto turto.

5) Susivienijimas gali įdėti pinigus į tokią nuosavybę, kokios reikėtų patogiam Susivienijimo biznio vedimui, bet investuota į tokią nuosavybę suma negali viršyti penkių nuosimčių pripažinto Susivienijimo turto.

6) Susivienijimas gali išmainyti namus kokius dabar turi, neskaitant savo buveinės namų, ant kitų namų be skolos, bet tokių mainomų namų vertė negali būti didesnė kaip du nuosimčiai pripažinto Susivienijimo turto.

7) Paskolos nariams sulyg Susivienijimo apdraudodos paliudijimų, kuriuos nariai užstatys, ne didesnėje sumoje, kaip paliudijimo susidėję rezervai. Įneša 156, 116, 36, 100, 41, 136, 312, 284, 101, 192, 217, 341, 134, 172, 12, 35, 56, 122 ir 207 kuopos. Įstatų Kom. rekomenduoja, kad šis įnešimas būtų priimtas su kai kuriais pakeitimais, ir kad jis skambėtų sekamai:

Nedaugiau kaip 4 nuosimčiai viso pripažinto Susivienijimo turto gali būti laikomi grynais pinigais einamose bankų sąskaitose, bet visi kiti pinigai turi būti laikomi taupomose bankų sąskaitose, jeigu jis moka apdraudodos departamentų reikalaujamą nuosimtį Susivienijimo ištekliaus išlaikymui, arba turi būti investuoti tik sekamosiose paskolose:

1) Tiesioginės Suvienujų Valstijų obligacijos ir Federalių Žemės Bankų bondsai.

2) Tiesioginės bent kurios Suvienujų Valstijų valstijos obligacijos su pasarga, kad tokia valstija jos bondsus perkant nėra atsilikusi principalės sumos arba nuosimčių ant savo bondsų mokėjime.

3) Tiesioginės obligacijos pavietų, miesto mokyklų distriktų, sanitarinių distriktų, parkų distriktų arba politinių subdivizių arba municipalinių korporacijų bent kurioj valstijoj Suvienujose Valstijose, neatilikučių investavimo laiku su mokėjimu principalės sumos ar nuosimčių už savo obligacijas.

4) Pilni pirmieji morgičiai ant dar neužstatytos žemės su namais su ta pasarga, kad investavimas į vieną morgičių arba paskola morgičių užtikrinta vienam žmogui negali viršyti \$10,000 sumos. Tokie morgičiai gali būti daromi tik aštriai prisilaikant sekamų reikalavimų:

a) Nuosavybę turi įvertinti du kompetentiški ir neužinteresuoti Pildomosios Tarybos paskirti arba pripažinti ir patyres namų įvertintojas.

b) Sulyg gauto tokio įvertinimo Pildomoji Taryba turi padaryti tos nuosavybės vertės paliudijimą, duodant arba autorizuojant duoti paskolą iš Susivienijimo pinigų.

c) Investuojama į tokius morgičius suma negali būti didesnė kaip 50 nuosimčių parodytos nuosavybės vertės.

d) Visos taip užtikrintos paskolos turi būti su metiniais arba pusmetiniais atmokėjimais.

e) Pildomoji Taryba duodama čia nurodytu būdu paskolas ant namų su žeme turi priimti ir dėmesį imančio paskolą žmogaus finansinį stovį ir kreditą.

Investmentai į pirmuosius morgičius kaip šiame (4) skirsny nužymėta neprivalo visoje sumoje viršyti 50 nuosimčių Susivienijimo pripažinto turto.

5) Susivienijimas gali įdėti pinigų į tokią nuosavybę, kokios reikėtų patogiam Susivienijimo biznio vedimui, bet investuota į tokią nuosavybę suma negali viršyti penkių (5) nuosimčių pripažinto Susivienijimo turto.

6) Paskolos nariams sulyg Susivienijimo apdraudodos paliudijimų, kuriuos nariai užstatys, ne didesnėje sumoje, kaip paliudijimo susidėję rezervai.

7) Visas už paskolas paimtas nuosavybes, bondsus, šėrus ir kitokias sekuracijas, kurias ir kuriuos Susivienijimas yra įsigijęs prieš liepos 1 d., 1940 m., Pildomoji Taryba turi laikyti, tvarkyti ir progai pasitaikius parduoti su pelnu arba neišvengiamu nuostoliu ir tose tranzakcijose gautus pinigus investuoti į aukščiau nurodytus šaltinius. Komisijos rekomendacija ir kartu visas įnešimas atmestas.

Devintą sesiją prezidentas F. J. Bagočius uždarė 8:30 val. vakare, patvarkydamas, kad dešimta sesija prasidės 9 val. ryte, birželio 29 d., 1940 m.

SESIJA DEŠIMTA

Dešimtą sesiją prezidentas F. J. Bagočius atidarė 9 val. ryte, birželio 29 d., 1940 m., Morrison Hotelio salėje, Chicago, Ill.

Sekretorius M. J. Vinikas skaito delegatų vardo sąrašą. Dešimtoje sesijoje neužsiregistravo sekanti delegatai: J. J. Bačiūnas, T. Stulgienė ir P. Laban.

79. SLA sekretoriaus pagalbininkas S. E. Vitaitis skaito aštuntos ir devintos sesijų protokolą. Protokolas priimtas vienbalsiai kaip užrašytas ir skaitytas.

80. Prezidentas Bagočius praneša, kad prieš seimą stovi priėmimas naujų apdraudodos skyrių, kuriuos paruošė Pildomoji Taryba su aktuariais, prisitaikant valstijų apdraudodos įstatymams. Įnešė Gabrėnas, parėmė Martin naujuosius apdraudodos skyrius priimtį kaip išspausdinti Seimo Darbų Knygoje pusl. 230 — 285 imtinai, išmetant iš Vaikų Apdraudodos Skyriaus įstatų visą 13 paragrafą, kuris telpa Seimo Darbų Knygoje pusl. 266. Įnešimas priimtas visais balsais prieš 7 bal. Priimti sekanti nauji apdraudodos skyriai:

NAUJI APDRAUDOS SKYRIAI

SKYRIUS VIII

Apdrauda

Visi apdraudodos skyriai pažymėti SLA konstitucijoje ir žinomi kaip Skyrius I, Viso Gyvenimo; Skyrius II, Viso Gyvenimo; Skyrius III, Viso Gyvenimo; Skyrius IV, Viso Gyvenimo; Skyrius A, Viso Gyvenimo — Lygūs Mokesčiai; Skyrius B, Viso Gyvenimo — Mažėjanti Mokesčiai; Skyrius C, Dvidešimties Metų Mokesčiai; Skyrius D, Atmokėjimas 60 metų Amžių; Skyrius E, Atmokėjimas 65 metų Amžių; Skyrius F,

Atmokėjimas 70 Metų Amžių; Skyrius G, Atmokėjimas po dvidešimties metų, ir naujasis, priimtas SLA 40-me seime birželio mėnesį 1938 m. Skyrius H, Viso Gyvenimo Planas yra sustabdomi nuo liepos 1 dienos 1940 m. ir jų vieton ir pavadavimui naujas Susivienijimo biznis turės būti keturių naujų apdraudodos skyrių ribose, sekamai:

Skyrius N 1, Viso Gyvenimo, su nepražudymo privilegijomis.

Skyrius N 2, Dvidešimties metų mokesčiai, su nepražudymo privilegijomis.

Skyrius N 3, Dvidešimties metų lobis (Endowment), su nepražudymo privilegijomis.

Skyrius N 4, Viso Gyvenimo be nepražudymo provizijų.

Kad skyriai N 1, N 2, N 3 bus pagrįsti mokesčiais, apskaitliuotais pasiremiant American Experience Table of Mortality ant 3½% pagal Pilną Preliminarij Terminą ir Illinois Modification Method, su priediniu lygiai 10% užkrovimu ant pilnų mokesčių, ir kad po trečių metų jie turės pilnus rezervus, atimant nedaugiau kaip 2% nuo apdraudodos sumos išlaidoms už kanceliavimą per 20 pirmųjų metų ir pilni rezervai po to, ir tokiems rezervams pagrindas bus American Experience Table of Mortality su 3½ metinio nuosimčio pagal Pilną Preliminarij Terminą ir Illinois Modification Method.

Minėti rezervai bus gautini kaip nepražudomos vertybės. Dešimto nuosimčio užkrovimas ant mokesčių bus vartojamas administravimo išlaidoms.

Kad Skyrius N 4 bus pagrįstas mokesčiais, apskaitliuotais pasiremiant American Experience Tabel of Mortality su 3½% uždario, pagal Pilną Preliminarij Terminą, su rezervais tokiu pat pagrindu, bet kad jokia minėtų rezervų dalis nebus gautina kaip nepražudoma vertybė. Šito skyriaus pilni mokesčiai bus apkrauti 3 nuosimčių administravimo išlaidoms.

Kad minėti keturi nauji apdraudodos skyriai, N 1, N 2, N 3, N 4 į veikmę įeina nuo spalio 1 d., 1939 m.

2. Gautinos Apdraudodos Sumos.

Apdrauda arba pomirtinė pašalpa yra gautina sekamosiose sumose arba jų kombinacijose kaip čia nurodyta kiekvienam apdraudodos skyriui:

Skyrius N 1 ir N 4: \$100; \$150; \$250; \$500; \$750; \$1000; \$1500; \$2000; \$2500; \$3000; \$3500; \$4000; \$4500; \$5000.

Skyrius N 2: \$500; \$750; \$1000; \$1500; \$2000; \$2500; \$3000; \$3500; \$4000; \$4500; \$5000.

Skyrius N 3: \$250; \$500; \$750; \$1000; \$1500; \$2000; \$2500; \$3000; \$3500; \$4000; \$4500; \$5000.

Bile kurio pomirtinės pašalpos skyriaus nariai esanti gerame stovy gali persikelti į bile kurį pomirtinės pašalpos skyrių arba jie gali pasilikti senuosiuose pomirtinės pašalpos skyriuose ir priedui gali įstoti į bile kurį naująjį skyrių, užsimokėdami duokles ir asesmentus nurodytus atitinkamose lentelėse su sąlyga, kad abelna kiekvieno nario apdraudodos suma neviršytų \$5,000.

Nauji nariai gali pasirinkti vieną arba daugiau iš naujųjų skyrių ir jie privalo mokėti premijas ir duokles ratomis nurodytomis atitinkamose lentelėse su sąlyga, kad abelna apdraudodos suma neviršytų \$5,000.

Narys priklausantis į daugiau negu vieną Pomirtinės Pašalpos Skyrių privalo taipgi mokėti duokles ir asesmentus sunumeriuotas sekamoje daly.

3. Duoklės ir Asesmentai Viršiau Nustatytų Ratų.

Apart nustatytų ratų, kiekvienas narys prigulintis į bile kurį Pomirtinės Pašalpos Skyrių privalo mokėti kas mėnesis sekamas duokles:

a) Penkiolika (15) centų kas mėnesis į Susivienijimo Lėšų Fondą ir du centu (2) kas mėnesis į Našlių ir Našlių Fondą, išviso 17 centų kaip priedas prie nustatytų premijų kiekvienam sertifikatui neatšizvelgiant į apdraudodos sumą.

b) Dešimtį (10) centų kas mėnesis tos kuopos tvarkymui, į kurią narys priguli.

c) Dešimtį (10) centų kas mėnesis į Susivienijimo Lėšų Fondą, jeigu narys priguli į bile kurį Ligoj Pašalpos Skyrių, tvarkymui Ligoj Pašalpos Fondo.

d) Visi nariai privalo mokėti ir kitus tokius mokesčius, kurie laikas nuo laiko gali būti uždėti sutinkant su konstitucija ir įstatymais.

4. Naujų Apdraudodos Skyrių Provizijos.

Keturi naujieji apdraudodos skyriai ir kiekvienas atskirai privalo būti tvarkomi sekamomis provizijomis:

a) Kontraktas.

Tarp Susivienijimo Lietuvių Amerikoje ir šį sertifikatą turinčio nario yra padarytas abipusis sutikimas, kad Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra Fraternalė Pašalpos Draugija, be kapitalo šėrų, suorganizuota Pensylvanijos valstijos įstatymų pagrindu išimtinai del jos narių ir jų pašalpgavių savitarpinės pašalpos ir ne del pasipelnymo, ir turi kuopų sistemą ir atstovybių valdymosi formą; kad Carteris arba Inkorporavimo Artikulai, Konstitucija arba Įstatymai ir visi amendmentai prie kiekvieno, dabar esanti galioj arba kurie dar bus įknyti, šis sertifikatas, bile kokia priesaga arba indorsmentas prie jo, apdraudomybės aplikacija ir pareiškimas (jeigu vartojama vieton medikalo egzaminavimo), kurios aplikacijos ir pareiškimo apie apdraudomybę kopija, aplikanto pa-

(Bus daugiau)

Žinios iš Lietuvos

Skučas ir Povilaitis perduoti tardytojui

Vyriausiojo Tribunolo prokuroras, pasirėmęs Teismų santvarkos įstatymo 195 str., suimtųjų buv. vidaus reikalų ministerio ats. generolo Kazio Skučo, ir buv. Saugumo departamento direktoriaus Augustino Povilaitio bylą perdavė ypatingam tardytojui Matui Krygeriui praveisti drauge su Kauno apygardos tardytoju Saveliu Zimanu tardymą.

Suimtieji Skučas ir Povilaitis iš karo kalėjimo perkelti į Kauno sunkiųjų darbų kalėjimą ir užskaityti ypat. tardytojui M. Krygerio žinion. P.

Skučo ir Povilaitio nubaudimo ar gal net nužudymo reikalauja Sovietų kraugeriai — padėginimui Stalino prasimanymo, kad buv. rusų kareiviai buvo "vagiamai" iš kareivinių Lietuvoj.

Pabėgo karininkai

Kariuomenės vadovybė, kaip pabėgusius išbraukė iš Lietuvos kariuomenės karininkų sąrašų šiuos karininkus: brig. gen. Kazį Musteikį, buvusį krašto apsaugos ministerį, pulk. Juozą Musteikį, buvusį kariuomenės štabo rikiuotės skyriaus viršininką, gen. št. pulk. Itn. Stepą Žukaitį, buvusį Respublikos Prezidento asmens adjutantą, gen. št. pulk. Valušį, buv. V. V. Karo Mokyklos lektorių. T.

Naujas karo laivo vardas

Birželio 22 d. įsakymu kariuomenės, mokomojo karo laivo vardas "Prezidentas Smetona" pakeičiamas į "Pirmūnas". L. A.

Smarkiai baus tuos, kurie uždaro be leidimų įmones

Atsiranda tokių įmonių savininkų, kurie nori be atatinamų leidimų uždaryti įmones. Nusistatyta tokių įmonių savininkus griežtai bausti. Kauno miesto Darbo inspekcijoje buvo nusiskundimų, kad Kaune, Zemenhofo g. 2, Rabinavičienė uždarė be leidimo užuolaidų dirbtuvę. Ten dirbė 5 darbininkai paliko be darbo. Apie tai Darbo inspektorius surašė protokolą ir pristatys šios dirbtuvės savininkui nubausti Kauno apskr. viršininkui priverčiamojo darbo stovykla ar kita bausme. L. A.

Pertvarkymai Lietuvos Vaiko Sąjungoje

Marija Nemeikšaitė, buvusi "Motinos ir Vaiko" ir "Vyturio" redaktorė, dėl savo veiklos, nesuderinamos su Liaudies Vyriausybės siekimais, atleista iš Lietuvos Vaiko Draugijos pirmininkės pareigų.

Šėtos gyventojai priešingi Liaudies vyriausybei

Šėtos komunistai iškabino miestelio centre pasveikinimą Liaudies vyriausybei ir Raudonajai armijai. Šėtos miestelio gyventojai tą plakatą nuplėšė žmonių akivaizdoje.

Višėjai tvarkai pavojingas asmuo izoliuotas

Panevėžio apskrities viršininko nutarimu, Velžio kaimo, Panevėžio valsčiaus, gyventojas Kazimieras Rakauskas, kaip pavojingas višėjai tvarkai, išsiųstas trims mėnesiams į Pabradės priverčiamojo darbo įstaigą. D. L.

Sudegė žmogus

Pabaisko miestelyje sudegė Broniaus Amankavičiaus daržinė ir Jono Rimeiso tvartas. Daržinėje sudegė ir pats daržinės savininkas Bronius Amankavičius, 47 metų amžiaus.

Naudingas išradimas žemės ūkiui

Vienas Anykščių apeliokės ūkininkas išgalvojo naujas akėčias, skirtas specialiai bulvėms ir vagoose sodintiems runkeliams apvalyti nuo žolės. Akėčių projektas gana įdomus, nes jos bulvių neliečia, o specialiai išakėja žolę iš tarpvagių. Darbas bus atliekamas greitai ir gerai. Jei jam tos akėčios pasiseks dar patobulinti, tai jis savo išradimą mano užpatentuoti.

Savivaldybių skolos likviduojamos

Raudonoji ministrų taryba, finansų ministrui pasiūlius, priėmė nutarimą, kuriuo nuo rugpjūčio 17 d. visos savivaldybės savo vekselių skolų mokėjimą kredito įstaigoms sustabdo. Pagal savivaldybių skolas išduoti kredito įstaigoms vekseliai neprotestuojami. Visos kredito įstaigos įpareigojamos ligi rugpjūčio 17 d. pranešti Lietuvos Bankui Kaune apie išduotų savivaldybės paskolų dydį, toms paskoloms apdrausti išduotų vekselių sumą ir tų skolų mokėjimo terminus. Savivaldybių vekselinėms skoloms kredito įstaigoms padengti atidroma Lietuvos Banke "Savivaldybių skoloms likviduoti" suvaržytoji sąskaita. Savivaldybės moka savo vekselines skolas ir procentus į minėtą sąskaitą, kuri yra finansų ministro dispozicijoje.

Suimti "Drobės" valdybos nariai

Tardytojo nutarimu, suimti šie akc. bendrovės "Drobės" valdybos ir revizijos komisijos nariai: Juozas Šimaitis, Jurgis Garša, Jurgis Žiugžda, Julius Zostautas, Pijus Norkus, Antanas Slavickas, Povilas Vaitekunas ir Pranas Strimas. Minėti asmenys suimti už tai, kad pasiėmė ir davė kitiems akcininkams dividendus ir tariantys pinigais, o taip pat išdavė neterminių "Drobės" įmonės vekselių. Tuo, esą, jie pakenkė įmonės reikalams ir nusidėję finansų ministro įsakymui, kuriuo iš bankų galima atsiimti tik po 250 litų per savaitę.

Lietuvos kariuomenė suliejiama su raudonąja armija

Grįžęs iš Maskvos krašto apsaugos ministras gen. Vitkauskas pareiškė, kad ligšiol Lietuvos kariuomenės likimas buvęs labai neaiškus, tačiau jau dabar esą tikra, kad tam tikras žmonių skaičius liksias, kaip ir buvęs, Lietuvos liaudies kariuomenė, o tik likusioji Lietuvos kariuomenė busianti suliejiama su raudonąja armija.

Tačiau generolas taip ir nepasakė, kiek žmonių liksią Lietuvos liaudies kariuomenėje. Deja, "tik" likusioji Lietuvos kariuomenė, kuri, pasak generolą, busianti suliejiama su raudonąja armija, bus tikrovėje visos Lietuvos jaunimas, kuris dabar turės ginti rusų imperializmo siekimus. Juk žinoma, kad karo reikalai įeiną į SSSR, o ne į "autonominių" respublikų kompetenciją. Tad, kaip caro laikais hetuvai turėjo guldyti galvą Mandžurijoje, taip dabar "laisvosios" Lietuvos vaikai turės žūti už raudonąjį carą.

Apie Lietuvos kariuomenės griovimą rodo ir kariuomenės štabo pranešimas, kad brig. generolui Juodišiui esą pavesta rūpinti tais paleistais į atargą puskarininkiais, Krašto apsaugos Ministerijos civiliniais tarnautojais ir karininkais, kurie neturi tarnybų bei kitų pragyvenimo šaltinių. Iš "liaudies kariuomenės" paleistųjų skaičius yra toks didelis, kad reikėjo paskirti specialų karininką, kuris rūpintųsi jiems surasti darbo arba tarnybas. Be to, paskelbta, kad pakartotinai prailginamos atostogos "iki atskiro įsakymo" Karo Mokyklos II kurso kariuomenės šarvuotiniams ir I kurso kariuomenės kandidatams.

Lietuvos mokytojų nauji mokslo uždaviniai

Rugpjūčio 14 d. Kaune prasidėjo mokytojų suvažiavimas, kuriame dalyvavo apie 10,000 mokytojų. Švietimo ministras A. Venclova, išdergęs nepriklausomos Lietuvos mokyklą, kuriose ir jis pats ragavo mokslo, nušvietė mokytojo uždavinius Sovietų vergijoje. Požodžiui jis pasakė:

"Taurus patriotizmas Sovietų Sąjungoje ne tik nėra smerkiamas, bet, priešingai, jis visomis priemonėmis ugdomas. Musų jaunuomenė iš pat mažų dienų turi būti mokoma mylėti savo tėvynę — didžiąją Sovietų Sąjungą ir garbingąją Raudonąją armiją išvaduoją, kuri saugo dirbančiųjų tėvynės sienų neliečiamybę. Musų jaunuomenė turi išmokti draugiškumo ir pagarbos ne tik savo, bet ir kitų tautų žmonėms, ji turi įsisąmoninti, kad darbas visų gerovei yra garbė, kad mažesnė garbė yra būti Raudonosios armijos, didžiosios dirbančiųjų tėvynės gynėjos, kariu."

"Draugas" Venclova, sugrįžęs iš Maskvos, jau atvirai pasisako, kokią uždavinį jam pavedė Maskvos budeliai. Butent, Lietuvos jaunimą ruošti Raudonosios armijos kariais! Tenka pastebėti, kad ir kiti pavergtosios Lietuvos pareigūnai stropiai vykdo jiems Maskvos pavestą darbą — skiepyti mintį, kad lietuvių tauta turės ginti Maskvos internacionalistų valstybės sienas. Apie tai kalba J. Paleckis, kuris sako: "Budami tokioje atsakomingoje vietoje, mes visuomet turime būti pasiryžę ginti ir musų didžiosios tėvynės sienas". O "liaudies seimo" atstovas Šumauskas atvirai pasako, kad "negali būti nė vieno doro darbininko, doro valstiečio, doro inteligento musų tarpe, kuris nestrupintų didžiosios Sovietų Sąjungos sienų saugumui". Girdi, Lietuva turinti būti paversta tvirtove, į kurią atkastų dantis bet koks priešas.

Taigi, aiškiau jau nebegalima pasisakyti. Kaunas buvo paverstas cariškosios Rusijos tvirtove, dabar tą tvirtovę nori atnaujinti Stalinas. Bet prisiminkime, kad caro laikais Kauno tvirtovė labai trumpai laikėsi...

Lietuvos žemės ūkio ministerija perorganizuojama į komisariatą

Žemės ūkio ministras Mickevičius pasakoja, kad Maskvoje jis susitikęs su SSSR žemės ūkio komisaru Benediktovu. Šis parodęs didelį Lietuvos žemės ūkio reikalų supratimą ir pažadėjęs Lietuvą paremti. Pirmiausia Kaunan busią atsiųsti instruktoriai, kurie žemės ūkio ministerijai padėsį persiorganizuoti į komisariatą. Reikia pripažinti, kad pažadėtoji "parama" tėra labai

silpna, jeigu siunčiami tik instruktoriai ministerijai ir komisariatą paversti. Kol Lietuva turėjo žemės ūkio ministeriją, tol Lietuvos žemės ūkis pajėgė gabenti didelius maisto produktų kiekius net į Sovietų Rusiją. Kai ateis komisariatai, Lietuvos liaudis gyvens tam pačiam skurde, kaip ir visi kiti Stalino pavergtieji.

Lietuvos bankas saugos valstybinius popierius

Finansų ministras praneša visiemis valstybės popierių — akcijų ir obligacijų — laikytojams, kad iki rugpjūčio 17 d. reikia perduoti Lietuvos Bankui saugoti visus tuos popierius. Kuriam tikslui tas "saugojimas" palieptas, įsakyme neparasyta.

Liaudies kariuomenės sieniniai laikraščiai

Lietuvos kariuomenę paverčius "liaudies kariuomene", kareivinėse pradėta leisti vadinti "sieniniai laikraščiai", t. y. ant sienų lipinami lapeliai iš kareivinių ir bendrojo gyvenimo. II pėstininkų pulkas leidžia "liaudies kario žodį". Įdomu pasižiūrėti, kas yra šio laikraščio redaktoriai. Jį redaguoja net 4 žmonės: Sabukonis, Kaganas, Mitrofanovas ir Chaitas. Kokios tautybės yra paskutinieji trys redaktoriai, lietuvių kariuomenės "švietėjai", aiškinti nereikia.

Maskvos instruktoriai tvarkys Lietuvos universitetus ir mokyklas

Švietimo ministras A. Venclova pareiškė, kad iš Maskvos atvyksią instruktoriai, kurie padėsį Lietuvos švietimo ministeriją perorganizuoti į švietimo komisariatą. Taip pat atvyksianti ištisa komisija, kuri padėsianti pertvarkyti Lietuvos universitetus ir aukštąsias mokyklas pagal sovietų pavyzdį. Taip pat uolus Stalino garbintojas rašytojas Petras Cvirka pareiškė, kad į Kauną atvyksianti SSSR rašytojų brigada, kuri padėsianti "musų rašytojams gerai susiorganizuoti". Taigi, "laisvojoj" Lietuvoje viską tvarko Maskvos instruktoriai, komisijos ir brigados!

Siulo mokytojus kviesti iš Maskvos

Ryšium su Lietuvos mokytojų suvažiavimu, "Darbo Lietuva" nedviprasmiškai pasako, kad tie mokytojai, kurie nesugebės "perorganizuoti savo psichologijos", t. y. neis komunizmo keliu, "turės atkristi". Taip pat aukštosioms mokykloms — universitetams — busi žymiai reformuoti. Net ir tose mokslo šakose, kurios tiesiogiai neliečia socializmo mokslo, negalėsį būti profesorius nepersikėmusius marksizmo "mokslo". Kadangi Lietuvoje ligšiol nebuvo tokių mokslų, kaip "marksizmas-leninizmas" profesorius, tai "Darbo Lietuva" siulo parsikviesti jų iš Maskvos.

Gyventojų patalpų norma — 9 kv. metrai

Finansų ministras nustatė, kad pirmajose ir antrajose miestuose vienam žmogui nustatoma gyvenamųjų patalpų ploto naudojimo norma 9 kv. metrai. Daugiau ploto gali turėti tik tam tikrų profesijų žmonės.

Į likusias butuose patalpas bus apgyvendinti kiti žmonės.

Anglijos pasiuntinybė Kaune

Didžiosios Britanijos pasiuntinybė Kaune praneša, kad nei ji, nei konsultas, nei pasų skyrius kol kas nepriminė jokių lankytojų, išskyrus britų piliečius.

Sumažėjo Lietuvos turgai

Centralinis Statistikos Biuras paskelbė žinių apie turgus Lietuvoje rugpjūčio 5—9 dienomis. Nors sovietiškas "rojus" Lietuvoje įvestas tik prieš 2 mėnesius, bet jau matome pasekmes. Turgai liko pustūti. Komunistų kontroliuojamas Statistikos Biuras pradeda savo pranešimą pastaba, kad "didesniuose miestuose turgai buvo vidutinio didumo", bet iš tolimesnių paaiškinimų matyti, kaip tikrovėje atrodė dabartinės Lietuvos turgai. Grūdi pristatymas buvęs vidutiniškas. Kai kur mažas. Linų sėmenų tik viename turguje tebuvo atvežta. Linų pluošto tik pripuolamai vienur kitur po nedidelį kiekį tebuvo pristatyta. Dobilų pašaro turguose nedaug tepristatyta. Mėsinų raguočių pasiulos turguose buvo vidutinės, vietomis mažos; lašinių kiaulių pristatyta vidutiniškai. Veršiukų ir avių pasiulos buvo menkos. Kai kuriuose turguose dar buvo pristatyta po vieną kitą žašl. Ukiško sviesto ir kiaušinių buvę gana daug.

Platinami Lietuvos geležinkelio bėgiai

Kaip žinoma, iš Europos valstybių vieni rusų geležinkeliai turi platesnius bėgius. Dabar pradėta platinėti Lietuvos geležinkelio bėgius ir derinti prie SSSR platumo. Vilniaus—Stasyklų linija jau persiuta ir ja vaikšto jau sovietinio tipo traukiniai. Ne-trukus visi Lietuvos geležinkeliai bus išjungti iš bendro europinio platumo ir pritaikinti prie rusiško platumo.

Užsienių reikalų ministro pareigos

Užsienių reikalų ministras prof. Krėvė-Mickevičius rugpjūčio 10 d. atostogas baigė ir pradėjo eiti savo pareigas. Įdomu žinoti, kokias "pareigas" profesorius žada eiti, nes juk Maskva įsakė visas Lietuvos atstovybes ir konsulatų likviduoti, taigi ir pati užsienių reikalų ministerija bus netrukus likviduota.

Mirė prof. Čepinskis

Rugpjūčio 22 d., po ilgos mir sunkios ligos savo bute mirė vienas iš universiteto kurėjų, buvęs matematikos-gamtos fakulteto fizinės chemijos katedros profesorius, ilgametis rektorius, universiteto garbės profesorius Vincas Čepinskis. Velionis palaidotas universiteto lašomis.

Nacionalizuotų įmonių aprūpinimas

Geriausią tautos sunų kraujumi iš carinės Rusijos išsidavusį lietuvių tautą vėl susilaukė laikų, kai iš raudonosios Rusijos atvyksta nauji "švietėjai".

Įmonių nacionalizacijos komisija, kuriai pirmininkauja pramonės ministras Chaimas Alperavičius, priėmė nutarimą apie nacionalizuotų įmonių aprūpinimą apyvartos lašomis. Komisija aprūpina tas įmones lašomis laikinai, iki bus patvirtinti finansiniai planai. Bankai neturi teisės ieškoti iš nacionalizuotų įmonių skolų. Taip pat anuliuojamos šių įmonių skolos kitoms nacionalizuotoms įmonėms, išskyrus skolas kooperatyvinėms organizacijoms. Šios skolos turi būti padengtos bendra tvarka. Toliau nutarimas įveda tokią bolševikams būdingą nuostatą: nors nacionalizuotosios įmonės nuo skolų paliaušiuojamos, bet jų buvusieji savininkai nuo šių pasizadėjimų apmokėjimo neatsileidžiami. Vadina, įmonė atėmė, o skolas visvien pats turi mokėti!

Be SSSR vizos į Lietuvą įvažiuoti negalima

Užsienio reikalų ministerija praneša, kad norintieji iš užsienio įvažiuoti į sovietišką Lietuvą arba per Lietuvos teritoriją pervažiuoti turi gauti Sovietų Sąjungos pasiuntinybių arba konsulatų atitinkamas vizas. Išimtis yra daroma tik tiems užsieniečiams, kurie turi gavę SSSR tranzitines vizas, ir tiems, kurie tranzito vizas yra gavę iš Lietuvos atstovybių užsienyje iki š. m. rugpjūčio 7 d. Piliečiai, turintieji Lietuvos respublikos pasus, iš užsienio į Sov. Lietuvą sugrįžti gali tik gavę Sovietų Sąjungos įvažiavimo vizas. Užsienio valstybių piliečiai, norintieji išvažiuoti iš Lietuvos, turi gauti vizas iš SSSR pasiuntinybės Kaune. Reiškia, Lietuvos piliečiai gali sugrįžti į Lietuvą tik gavę Sovietų lei-

dimą. Ir sakyk tu man, kad sovietinė Lietuva nėra "laisva".

Atmestas Liaudies seimo atstovas

Lietuvos "liaudies seimo" atstovas Abakonis Jonas iš Ukmergės apygardos dėl kažkokių priežasčių savo pareigų nepradėjo eiti. Dabar paskelbta, kad jis laikomas nustojusiu atstovo mandato. Rugpjūčio 22 d. Ukmergės rinkimų apygardoje buvo renkamas jaunas atstovas.

Kuopų susirinkimai

CASTLE SHAMON, PA. — SLA 266 kuopos reguliaris susirinkimas įvyks spalio 6 d., 7 val. popiet, pas Laurinaitį, Grove R., Castle Shamon. Malonėkit visi atsilankyti į šį susirinkimą, nes turim daug ką aptarti.
P. Laurinaitis,
266 kuopos sekr.

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Su Angliškais Paaiškinimais — Pritaikyta Amerikos Lietuviams
Sutaisė DR. D. PILKA
Gramatikoje pilnai išdėstyta visos kalbos dalys ir pagrindinės rašybos taisyklės — žodžių daryba, linkniavimas, asmenavimas, sintaksė, skyrimųjų ženklių nurodymas ir apie 1,500 veiksmožodžių angliškąs žodynis.
KAINA \$1.00 su pristatimu.
Agentams ir mokykloms duodama nuolaida. Reikalaukite pas
DR. D. PILKA, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

MUSŲ ADVOKATAI

Adv. F. J. Bagočius,
"Keleivio" Name,
233 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Valandos kasdien: 9 iki 7.

Adv. K. P. Gugis,

Chicago, Ill. Kamb. 1431-1434.
Namuose: 5323 So. Halsted St.
Ofisas: 127 No. Dearborn St.
Vakara: 6 iki 8:30.

Adv. C. Voketaitis,

50 Court Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: TRIangle 5-3622
Tel. EVergreen 8-7179

MUSŲ GYDYTOJAI

Dr. G. J. Tarulis,
Osteopatas Gydytojas,
7912 So. Halsted Street,
Chicago, Ill.
Valandos: 10—6 ir 7—9.

KNYGA APIE DŽIOVĄ IR TUBERKULIZĄ
KAINA 25 CENTAI
Parašė ir parduoda
Dr. Ignatas Stankus,
1210 So. Broad Street,
Philadelphia, Pa.

MUSŲ GRABORIAI

Tel. Stag 2-0783 Notary Public
JOSEPH LEVANDA
(Levandauskas)
UNDERTAKER
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

MUSŲ BIZNIERIAI

A. J. KUPSTIS
SLA N A R Y S
Tel. So. Boston 9423

Real Estate & Insurance
Specializuojam: Biznias,
Gyvenimo Namais ir Farmoms
Mandagus ir Greitas Patarnavimas
322 W. Broadway, South Boston, Mass.

John Naghten & Co.

Established 1863
Insurance
1903 Insurance Exchange
Chicago, Illinois

Svaiginačių Gėrimų Krautuvė
JOKUBAS POLANSKIS
45 Christopher Street,
New York, N. Y.
Užsakymai greitai išpildomi
bile valanda
Valandos: Nuo 8 ryto iki 13 naktį
TELEFONAI:
CHelsea 3-9812 — WAtkins 3-2897

SUSIVIENIJIMO NARIAI:

Turėdami bent kokį reikšmą su lietuviais profesionalais arba biznieriais, paklauskite jų, kodėl jie gaudami Jūsų paramą, nenori paremti Jūsų organo "Tėvynės" skelbdami joje savo profesijos arba biznio kordėlę?

Remkite tuos Profesionalus, Biznierių ir Specialistus, kurie remia Jūsų Susivienijimą ir jo organą "Tėvynę".

NAUJIENOS

NAUJIENOS

parama ir didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje.

NAUJIENOS

turi savo korespondentus visose Amerikos miestuose ir kitose pasaulio kraštuose.

NAUJIENOS

padeda vokiečiams pasveikinti žinias.

NAUJIENOSE

rašyti nesamoniškų žinių iš Lietuvos.

NAUJIENŲ

prenumerata Amerikoje (be Chicago) kainuoja \$5.00, Chicagoje ir Europoje — \$8.00.

NAUJIENOMS — pinigais siųskite šiuos antraštes:

"NAUJIENOS"

1739 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS